

Pasaulio Lietuvis

XIV PLB Seimui skirtas „Pasaulio lietuvis“	5
Lietuvių Charta	6
PLB Konstitucija	7
Garbės teismo statusas ir pranešimas	9
XIV PLB Seimo darbo taisyklės	10
LR Seimo ir PLB komisija	13
Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisija	20
PLB Valdybos pirmininkės pranešimas	24
PLB Valdybos išdo apyskaita	38
XIV PLB Seimo programa	39
Kraštų bendruomenių pranešimai	41

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS (PLB) VALDYBA

(2009–2012)

Regina Narušienė (JAV)

PLB pirmininkė,
Visuomeninių reikalų komisijos pirmininkė
regina.narusiene@plbe.org

Kęstas Pikūnas

PLJS pirmininkas,
Jaunimo reikalų ir Sporto reikalų komisijų
pirmininkas
www.pljs.org

Jūratė Caspersen (Šveicarija)

Švietimo komisijos pirmininkė
jurate@caspersen.ch

Ramutė Žukaitė (JAV)

Kultūros reikalų komisijos pirmininkė
ramutezukas@hotmail.com

Renata Retkutė (JK)

Finansų reikalų komisijos pirmininkė
r.retkute@yahoo.com

Prel. Edmundas Putrimas (Kanada)

Sielovados reikalų komisijos pirmininkas
putrimas@sielovada.org

Aurelija Norienė (Belgija)

PLB įvaizdžio, informacijos sklaidimo ir „Pasaulio lietuvių“ reikalų komisijos pirmininkė
aurelija.norienie@skynet.be

Petras Maksimavičius (Lenkija)

Organizacinių reikalų ir Specialiųjų projektų komisijų pirmininkas
seina@post.pl

Dalia Henke (Vokietija)

Naujosios emigracijos reikalų ir Europos kraštų reikalų komisijų pirmininkė
daliahenke@yahoo.de

Vitalija Kolesnikova (Baltarusija)

Rytų kraštų reikalų komisijos pirmininkė
vitalia.kolesnikova@gmail.com

Antanas Rasiulis (Rusija)

Rusijos reikalų komisijos pirmininkas
antanas_rasiulis@mail.ru

Juan Ignacio Fourment Kalvelis

(Argentina)
Pietų Amerikos reikalų komisijos pirmininkas
jkalvelis@yahoo.com.ar

Angelė Vaičiūnienė (Kanada)

JAV, Kanados, Australijos, Naujosios Zelandijos, Japonijos reikalų komisijos pirmininkė
angele.V@bell.net

PLB biuro adresas:

213 West Lake Shore Drive
Cary, ILL 60013
USA

PLB atstovybė Lietuvoje

Gedimino pr. 53-212
LT-01109 Vilnius
Tel./faks. +37052396264
El.p. vigrby@lrs.lt; plbav@lrs.lt
www.lrs.lt/plb
www.plbe.org

PLB atstovė Lietuvoje

Vida Bandis
+370 52 396 156
vida.bandis@lrs.lt

PLB garbės teismas

Algimantas S. Gečys – pirmininkas
gecysta@verizon.net
Algis Rugienius
Marytė Šmitienė – sekretorė

PLB kontrolės komisija

Gintaras Ručys (Vokietija)
Angelė Nelsienė (JAV)
Klemensas Rymantas Klepšys (Latvija)

PLB išdininkas

Ramutis Plūra
ramas@gjmlp.com
3906 Lakeview Dr.
Racine, WI 53403
USA

PL išdininkė

Elena Skalsienė
920 Vose Drive,
Unit 305
Gurnee, IL 60031-4101
elenaskalsius@comcast.net

Pasaulio Lietuvos

LEIDINYS PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS GYVENIMUI IR MINČIAI
Mėnesinis žurnalas. 2012 m. 07/509

Vyriausioji redaktorė Deimantė Dokšaitė

plietuvis@plbe.org

Kalbos redaktorė Sandra Sirvidienė

Maketuotojas Darius Markūnas

Ši „Pasaulio lietuvių“ numerį padėjo paruošti keliolika savanorių autorių, aktyvių bendruomenininkų, kurie pateikė tekstus apie savo kraštus, taip pat fotografų, pasidalinusių savo archyvų nuotraukomis, atspindinčiomis kraštų bendruomenių gyvenimą pastaruosius kelerius metus. Dėl vietos stokos visų pavardžių neišvardinsime, bet visiems labai dekojame.

Izdininkė Elena Skalsienė

Spaudė UAB „Draugų studija“

Pastaba: Pagal lietuvių kalbos taisyklės kraštų bendruomenių pavadinimuose tik pirmo žodžio pirmą raidę turi būti didžioji, tačiau pagal PLB taisyklės visų pavadinimo žodžių pirmosios raidės turi būti didžiosios, todėl šiame „Pasaulio lietuvių“ numeryje galima dvejopa kraštų bendruomenių ir kai kurių PLB organų pavadinimų rašyba.

Redakcijos adresas:

Laikiniai laišku „Pasaulio lietuviui“ galima siųsti PLB atstovybės adresu:
Vilnius, Gedimino pr. 53-212, LR Seimo III rūmai
LT-01109 Vilnius, Lietuva

PLB tinklalapis:

www.plbe.org
www.lrs.lt/plb
ISSN 1732-0135

Dėl reklamos žurnale „Pasaulio lietuvis“
kreipkitės el. paštu adresu vida.bandis@lrs.lt

PPRENUMERATA METAMS:

Lietuvoje – 40 Lt;
Europos valstybėse – 33 EUR;
Australijoje:
paprasčiausia prenumerata – 60 AUD;
garbės prenumerata – 93 AUD;
JAV, Kanada, kiti kraštai:
paprasčiausia prenumerata – 53 USD;
garbės prenumerata – 80 USD;
užsakant į Lietuvą – 20 USD;

Prenumeratorių Lietuvoje dėmesiai!

Lietuvos pašte „Pasaulio lietuvių“ užsiprenumeruoti nebegalima, tad visi norintys pratęsti prenumeratą turėtų daryti pervesdami lešas banko pavedimu į „Pasaulio lietuvių“ sąskaitą Lietuvoje ir atsiųsdami elektroniniu paštu prenumerata@plbe.org adresu, kuriuo siųsti žurnalą.

Banko rekvizitai:

Gavėjas: Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovybė Lietuvoje
Sąskaitos Nr. LT76 7300 0101 2423 6579
Bankas: AB „Swedbank“
Banko adresas: Konstitucijos pr. 20A, 03502 Vilnius
Banko kodas 73000
SWIFT kodas HABALT22

Australijoje:

Čekius siųsti adresu: Antanas V. Kramilius OAM, JP
83 Queen Street
Canley Heights, N.S.W. 2166
Australia

JAV, Kanada, kiti kraštai:

Čekius siųsti adresu: Elena Skalsius
(„Pasaulio lietuvis“)
920 Vose Drive, Unit 305
Gurnee, IL 60031-4101
elenaskalsius@comcast.net

LEIDĖJAS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB)
Žurnalas leidžiamas nuo 1963 metų.

Platinti „Pasaulio lietuvių“ tekstus ir vaizdo informaciją galima tik gavus raštišką sutikimą.

„The World Lithuanian“ magazine

Published monthly by the Lithuanian World Community, Inc.

Copyright by The LithuanianWorld Community, Inc.

Žurnalo „Pasaulio lietuvis“ leidybą iš dalies
parėmė Užsienio reikalų ministerija

XIV PLB SEIMUI SKIRTAS „PASAULIO LIETUVIS“

K

aip ir minėjau praėjusiame redakciniame straipsnyje – šis numeris kitoks. Jis skirtas ypatingam PLB įvykiui – kas trejus metus vykstančiam PLB Seimui, ne tik sprendžiančiam po pasaulį pasklidusiems lietuviams aktualius klausimus, bet ir skirtam išrinkti naują PLB vadovybę, kuri ateinančius kelerius metus formuos išeivijos veidą, bus jos balsu bei numatys darbų gaires.

Tad PLB tikisi, kad šiame numeryje skelbiama informacija yra aktuali ne tik iš keliasdešimties kraštų vos ne porai šimtų atvykstančių Seimo dalyvių, bet ir platesnei auditorijai, neabejingai išeivijos reikalams. Be to, viešai skelbiama renginio informacija turėtų ne tik patenkinti smalsumą, o ir padėti užtikrinti skaidrumą.

Šio „Pasaulio lietuvis“ numerio turinys itin glaudžiai derintas su PLB atstovybe Vilniuje bei PLB Valdybos pirmininke Regina Narušiene ir atspindi PLB bei kraštų bendruomenių (28-ių, kitos informacijos nepateikė) veiklą per pastaruosius trejus metus bei suteikia pagrindinę informaciją, reikalingą XIV PLB Seimo dalyvių darbui.

Man belieka palinkėti konstruktyvių diskusijų, inovatyvių bei kūrybingų idėjų ir sprendimų, įsiklausymo į skirtingas nuomones, vaisingų posėdžių, įdomių pranešimų ir linksmų kavos pertraukų bei pasibuvimų po posėdžių. Ir nemažiau svarbu – gražių naujų pažinčių bei išsirinkti išmintingą vadovybę ateinančiai kadencijai.

O kitame numeryje, kuris išeis jau tik rudenį – būtent apie šiame XIV PLB Seime svarstytus klausimus. Bet, žinoma, ne tik.

Beje, Seimo dalyviai spręs ir „Pasaulio lietuvis“ likimą, tikiuosi, apie tai irgi turėsime ką naujo pranešti.

Nuoširdžiai

„Pasaulio lietuvis“ redaktorė
DEIMANTĖ DOKŠAITĖ

LIETUVIŲ CHARTA

LIETUVIŲ TAUTA, užsigrūdinusi amžių kovose dėl teisės laisvai ir nepriklausomai gyventi savo tėvų žemėse, vieninga valia siekia savo gyvybę, kalbą, tautines bei valstybines tradicijas išlaikyti, kurti ir ugdyti, kad savo tautine kultūra visuotinei žmonių giminės pažangai bendradarbiaudama, vykdytų Visagalio valią ir laisvo žmogaus pašaukimą. Lietuvių Tautos amžinųjų siekimų vardan skelbiama ši LIETUVIŲ CHARTA

1 Tauta yra prigimtoji žmonių bendruomenė. Niekas negali būti prievartaujamas savo ryšį su tautine bendrija nutraukti. Pasaulyje pasklidę lietuviai sudaro vieningą Pasaulio Lietuvių Bendruomenę.

2 Žmogus turi prigimtąją teisę laisvai išpažinti ir ugdyti savo tautybę. Lietuvis lieka lietuviu visur ir visada. Savo tėvų išlaikytą Lietuvių Tautos gyvybę lietuvis perduoda ateities kartoms, kad amžinai gyventume.

3 Kalba yra stipriausias tautinės bendruomenės ryšys. Lietuvių kalba lietuviui yra tautinė garbė.

4 Šeima yra tautos gyvybė. Lietuvis kuria lietuvišką šeimą.

5 Tautinė kultūra yra kelias į tarptautinį pripažinimą ir bendravimą. Apreikšdama tautos genijų, tautinė kultūra įneša savaimingą indėlį į visuotinius žmonių giminės laimėjimus. Kiekvieno lietuviu priedermė sudaryti sąlygas tautinei kultūrai.

6 Valstybė yra aukščiausioji tautinės bendruomenės organizacija. Valstybinė nepriklausomybė yra tautinės kultūros ugdymo ir išlikimo sąlyga. Darbu, mokslu, turtu ir pasiaukojimu lietuvis kovoja, kad apgintų ir išlaikytų nepriklausomą Lietuvos valstybę.

7 Mokykla yra tautinės dvasios židinys. Kiekvieno lietuviu kilniausioji pareiga būti lietuvių mokyklos rėmėju.

8 Draugija yra tautinės kultūros veiksminga talkininė. Lietuvis kuria ir palaiko religines, kultūrines, jaunimo, savišalpos, profesines ir kitas lietuvių draugijas.

9 Mūsų tėvų kovos ir aukos dėl lietuviškos knygos yra testamentinis įpareigojimas visoms Lietuvių Tautos kartoms. Lietuvis organizuoja ir remia spausdintą lietuvišką žodį.

10 Tautos istorija yra geriausia tautos mokytoja.

Lietuvis brangina savo tautos praeitį ir tautinius papročius. Lietuvis stengiasi būti vertas savo protėvių, kad paliktų pagarbų pasididžiavimą savo palikuonims.

11 Tautinis solidarumas yra aukščiausia tautinė dorybė. Lietuvis ugdo tautinį solidarumą. Visi lietuviai yra lygūs tos pačios tautos vaikai, tarp savęs broliai. Tautinio susipratimo ir lietuvių vienybės ženklan kiekvienas lietuvis moka nuolatinį tautinio solidarumo įnašą.

12 Lietuviu tautinės spalvos: geltona - žalia - raudona. Lietuviu tautinė šventė – Vasario 16-jį. Lietuviu šūkis: „Lietuviais esame mes gimę, lietuviiais turime ir būt!“

13 Lietuvis yra lojalus savo gyvenamajam kraštui. Lietuviu santykius su nelietuviu nustato artimo meilė ir pagarba kiekvieno žmogaus laisvei, garbei, gyvybei, sveikatai ir turtui.

Vyriausiasis Lietuvos išlaisvinimo Komitetas
Tremtyje, 1949 m. birželio 14 d. ■

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KONSTITUCIJA

I. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė

1. a) Pasaulio Lietuvių Bendruomenę (PLB) sudaro visi lietuviai, gyveną už Lietuvos Respublikos ribų.

b) Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Konstitucija remiasi Lietuvių Charta, paskelbta 1949 m. birželio 14 d.

2. Kiekvieno krašto Lietuvių Bendruomenė tvarkosi pagal savo priimtą statutą, prisiderindama prie vietos sąlygų bei įstatymų ir PLB Konstitucijos.

3. Vyriausiasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organas yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas.

II. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas

4. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas taria visus PLB reikalus:

a) priima ir keičia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Konstituciją;

b) remia Nepriklausomą Lietuvos valstybę ir jos demokratiškai išrinktas vadovybes. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas nesieja savęs nei su kokia nors viena politine partija, grupe ar judėjimu, nei su kokia nors viena idėja bei pasaulėžiūra, nei su kokia nors viena religija. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo pagrindinis tikslas ir darbų atrama yra Nepriklausomos Lietuvos valstybė ir už jos ribų gyvenančių tautiečių lietuviybė.

c) sprendžia bendruosius reikalus ir aptaria ryšius tarp atskirų kraštų Lietuvių Bendruomenių;

d) renka Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybą, Kontrolės Komisiją ir Garbės Teismą;

e) ieško priemonių lietuviybei išlaikyti;

f) derina lietuvių kultūrinę veiklą ir švietimo darbą;

g) priima Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos apyskaitą, Kontrolės Komisijos aktą ir išklauso Garbės Teismo pranešimą;

h) svarsto PLB Seimo narių, PLB Valdybos ir kraštų Bendruomenių valdybų siūlymus.

5. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seime balsavimo teisę turi:

a) atskirų kraštų Lietuvių Bendruomenių rinktieji atstovai ir atskirais atvejais, kur krašto bendruomeninėje veikloje dar nedalyvauja didesnis lietuvių skaičius, to krašto gausingiausios visuotinio pobūdžio organizacijos atstovai, tokiai organizacijai prašant ir PLB Valdybai nutarus bei atstovų skaičių nustačius;

b) PLB Valdybos nariai;

c) kraštų Lietuvių Bendruomenių valdybų pirmininkai arba jų įgalioti valdybų nariai;

d) Garbės Teismo ir Kontrolės Komisijos pirmininkai;

e) Kraštų Lietuvių Jaunimo Sąjungų valdybų pirmininkai arba jų įgalioti valdybų nariai.

6. Kraštų Lietuvių Bendruomenių atstovų rinkimo tvarką nustato kiekvieno krašto Lietuvių Bendruomenė atskirai, o Seime dalyvaujančios organizacijos savo atstovus parenka ar keičia savo tvarka.

7. Krašto Lietuvių Bendruomenės atstovui mirus arba raštu nuo mandato atsisakius, jo vieton įeina sekantis pagal balsų daugumą kandidatas. Kandidato nesant, atstovą parenka Krašto Valdyba.

8. Kiekvieno krašto Lietuvių Bendruomenė renka į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimą bent vieną atstovą.

9. Kraštų Lietuvių Bendruomenių renkamųjų atstovų skaičių kiekvienu atveju nustato Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba.

10. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo atstovai renkami trejiems metams.

11. Seimo atstovu gali būti kiekvienas lietuvis ne jaunesnis kaip 18 metų. Savo mandato atstovas negali perleisti kitam.

12. Pasaulio Lietuvių bendruomenės Valdyba šaukia Seimo sesijas, nustato sesijų laiką ir vietą ir parengia sesijos dienotvarkės ir reguliavimo projektus.

13. Paprastosios sesijos Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas šaukiamas bent kartą per trejus metus.

14. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybai nutarus arba vienam trečdaliui Seimo atstovų pasiūlius ir svarstyti- nus dalykus nurodžius, PLB Valdyba turi ne vėliau kaip per šešis mėnesius susaukti Seimą nepaprastai sesijai. ▶

15. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės sesija įvyksta, jeigu joje dalyvauja ne mažiau kaip vienas trečdalis Seimo atstovų. Susirinkus mažiau negu pusei Seimo atstovų, Seime sprendžiami tik tie klausimai, kurie nurodyti iš anksto PLB Valdybos paskelbtame dienotvarkės projekte.

16. Seimo sesijai vadovauja Seimo rinktas prezidentas.

17. Visi klausimai sprendžiami Seimo posėdyje dalyvaujančių atstovų paprasta balsų dauguma, jeigu klausimui spręsti Konstitucija nenustato kvalifikuotos daugumos. Kvalifikuotą daugumą sudaro du trečdaliai nuo sesijoje asmeniškai užsiregistravusių atstovų. Kvalifikuota dauguma reikalinga: Konstitucijai keisti, nepasitikėjimui PLB Valdybai, Kontrolės Komisijai, Garbės Teismui ar atskiriems tų institucijų nariams pareikšti ir Seimo jau priimtai dienotvarkei keisti.

18. Seimas sesijos metu gali sudaryti komisijas atskiriems uždaviniams.

19. Tarpesiniu metu, reikalui esant, Seimas sprendžia atskirus klausimus korespondenciniu balsavimu, kurį praveda PLB Valdyba.

III. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba

20. Pasaulio Lietuvių Bendruomenei atstovauti ir atskirų kraštų Lietuvių Bendruomenių veiklai derinti, skatinti bei plėsti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas renka Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybą. Be Seimo rinktųjų PLB Valdybos narių, į PLB Valdybą įeina Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas arba PLJS Valdybos paskirtas atstovas. Ji:

- a) vykdo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo nutarimus;
- b) derina pasaulio lietuvių švietimo, tautinės kultūros, socialinę, šalpinę, ekonominę ir politinę veiklą, tuo reikalu bendradarbiaudama su kitais lietuvių veiksniais;
- c) informuojasi ir informuoja atskirų kraštų Lietuvių Bendruomenių valdybas apie lietuvių padėtį;
- d) kartą per metus pateikia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo nariams praėjusių metų veiklos pranešimą ir ateinančių metų finansų sąmatą bei veiklos planą;
- e) pateikia PLB Seimui tvirtinti savo veiklos apyskaitą;
- f) atlieka kitus šios Konstitucijos ir PLB Seimo pavestus uždavinius.

21. PLB Valdyba renkama trejiems metams. Jos narių bei kandidatų skaičių ir būstinę nustato PLB Seimas.

22. PLB Valdybos kadencija baigiasi naujai valdybai pareigas perdavus. Perdavimas turi įvykti ne vėliau kaip per 30 dienų naują valdybą išrinkus.

23. Valdybos nariai pareigomis ir darbo sritimis pasiskirsto patys.

24. PLB Valdyba arba jos atskiras narys atsistatydina, PLB Seimui pareiškus nepasitikėjimą 17 straipsnio nustatyta tvarka.

25. Svarbesnėms sritims tvarkytis PLB Valdyba gali suda-

ryti atskiras komisijas arba skirti įgaliotinius.

26. Rinktam PLB Valdybos nariui dėl kurių nors priežasčių nustojus būti valdybos nariu, jo vieton ne vėliau kaip per 30 dienų eina daugiausia iš eilės balsų gavęs kandidatas.

27. Valdyba prireikus gali kooptuoti naujų narių, kurių skaičius negali būti didesnis kaip vienas trečdalis rinktųjų narių. Kooptuotieji nariai turi lygias teises su rinktaisiais.

IV. PLB atskirų darbo sričių institucijos

28. PLB Valdybos nariai, vadovaujantieji atskiroms darbo sritims, gali prie savęs turėti vienkartinės ar nuolatinės komisijas, kurias tvirtina PLB Valdyba ir kurios veikia pagal PLB Valdybos patvirtintą statutą.

29. PLB Garbės Teismas renkamas trejiems metams. Jo narių ir kandidatų skaičių nustato PLB Seimas. PLB Garbės Teismas suinteresuotoms institucijoms prašant:

- a) aiškina PLB Konstituciją ir PLJS Statutą;
- b) pasisako dėl PLB Valdybos ir PLJS Valdybos ir kitų PLB bei PLJS institucijų sprendimų bei veiksmų teisėtumo;
- c) pasisako principiniais lietuvių garbės reikalus liečiančiais klausimais. PLB Garbės Teismas veikia pagal PLB Seimo patvirtintą statutą.

30. PLB Kontrolės Komisija renkama trejiems metams. Jos narių ir kandidatų skaičių nustato PLB Seimas. PLB Kontrolės Komisija:

- a) tikrina PLB Valdybos, PLJS Valdybos ir kitų PLB bei PLJS institucijų finansinę atskaitomybę;
- b) surašo atskaitomybės tikrinimo aktus ir juos pateikia atitinkamoms institucijoms – Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimui arba Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Atstovų Suvažiavimui – tvirtinti.

31. Visų PLB atskirų darbo sričių institucijų kadencija baigiasi kartu su PLB Valdybos kadencija.

V. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės lėšos

32. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė yra ne pelno organizacija.

33. PLB lėšas sudaro:

- a) atskirų kraštų Lietuvių Bendruomenių įnašai, ne mažesni kaip 15 procentų tautinio solidarumo įnašų;
- b) aukos, palikimai, dovanos bei kitos pajamos;
- c) Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fondo parama;
- d) kraštų Bendruomenių paskirta parama.

VI. Pereinamieji nuostatai

34. Ši PLB Konstitucija yra priimta PLB IV Seimo, įvykusio 1973 m. rugpjūčio 30–rugsėjo 2 d. Vašingtone; pakeista PLB Seimo korespondenciniu balsavimu 1979 m. gegužės 31 d; PLB VI seime, įvykusiame 1983 m. birželio 27–30 d. Čikagoje; ir PLB IX Seime, įvykusiame 1997 m. liepos 1–7 d. Vilniuje. ■

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės GARBĖS TEISMO STATUTAS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Konstitucijos 29-ame straipsnyje numatytiems uždaviniams vykdyti yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Garbės teismas. PLB Garbės teismo sprendžiamąją sudėtį sudaro trys nariai. Reikalui esant, trečiuoju teisėju gali būti kviečiamas ir Garbės teismo kandidatas. PLB Garbės teismo nariu gali būti kiekvienas PLB narys, ne jaunesnis kaip 30 metų.

PLB Garbės teismo nariais negali būti: PLB ir PLJS valdybų, kraštų Lietuvių Bendruomenių valdybų ir kraštų Jaunimo sąjungų valdybų nariai.

Garbės teismo nariui atsisakius ar dėl kurių nors kitų priežasčių negalint eiti pareigų, jo vieton kviečiamas kandidatas.

PLB Garbės teismo narys, spręsdamas bylas, vadovaujasi PLB Konstitucija, PLJS Statutu, bendruomeninio gyvenimo papročiais, savo sąžine ir lietuviybės interesais.

PLB Garbės teismo kadencija baigiasi pareigas perėmus naujam Garbės teismui. Vyriausias amžiumi naujai išrinktas Garbės teismo narys ne vėliau kaip po trisdešimt (30) dienų po PLB Seimo kviečia Garbės teismo posėdį, kuriame išrenka pirmininką, sekretorių ir perimamos PLB Garbės teismo pareigos.

PLB Garbės teismo adresą PLB Valdyba skelbia bent viename kiekvieno krašto lietuvių laikraštyje ir praneša Lietuvių Bendruomenių kraštų valdyboms.

PLB Garbės teismas, spręsdamas bylą, taip pat raštu praneša abiem pusėms ne vėliau kaip prieš 30 dienų posėdžio laiką ir vietą. Šiuo terminu laikoma pašto išsiuntimo data. Šalys gali dalyvauti posėdžiuose arba savo paaiškinimus teikti raštu.

PLB Garbės teismo sprendimai yra galutiniai.

Šis PLB Garbės teismo statutus yra priimtas PLB IV Seimo 1973 m. rugsėjo 1 d.; pakeistas PLB V-jo Seimo korespondenciniu balsavimu 1979 m. gegužės 31 d.; PLB VI Seime 1983 m. birželio 27 d. ir PLB IX Seime 1997 m. liepos 1–7 d. Vilniuje, pakeistas PLB XII Seimo 2006 m. rugpjūčio 9 d. Vilniuje. ■

PLB GARBĖS TEISMO PRANEŠIMAS PLB XIV SEIMUI

Vilnius, Lietuva

Didžiai gerbiami PLB XIV Seimo atstovai, turiu malonią pareigą Jums pateikti PLB XIII Seime išrinkto PLB Garbės teismo pranešimą.

PLB Garbės teismą sudarė Algimantas S. Gečys (pirm.), Algis Rugienius (abu JAV) ir Marytė Dambriūnaitė-Šmitienė (Vokietija).

Per trijų metų kadenciją Garbės teismui neteko spręsti nei vienos bylos, tačiau buvo gauti du skundai (vienas iš Moldovos, antras iš Naujosios Zelandijos), kurie buvo susiję su administraciniais reikalais. Gauti skundai buvo pavesti PLB Valdybai spręsti bei vykdyti.

Paskutiniu metu PLB Valdyba svarsto galimybę sukurti PLB Valdybos žinioje veikiančią komisiją, kuri, reikalui esant, tarpininkautų sprendžiant išskylančius vidinius konfliktus kraštų Lietuvių Bendruomenėse. Manau, kad tokia komisija savo veiklą visiškai pateisintų. Tokiu atveju PLB Garbės teismas galėtų išimtinai ribotis PLB Konstitucijos interpretacijos klausimais.

Pagarbiai

**Algimantas S. Gečys,
PLB Garbės teismo pirmininkas**

2012 m. birželio 1 d. ■

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEIMO DARBO TAISYKLĖS (reglamentas)

Vadovaudamasi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Konstitucija, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba skelbia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo darbo taisykles (reglamentą), paremtas PLB Konstitucija, PLB buvusių Seimų praktika bei nutarimais ir Lietuvių Bendruomenių susirinkimų tvarkos taisyklėmis bei tradicijomis.

SEIMO SUDĖTIS

1. Seimą sudaro atstovai pagal PLB Valdybos iš anksto nustatytą ir kraštų Lietuvių Bendruomenėms praneštą atstovų skaičiaus paskirstymą (lentelę).

2. Seimo atstovai (nariai) yra ir pagal PLB Konstituciją Seime balsavimo teisę turi:

- a) atskirų kraštų Lietuvių Bendruomenių išrinkti atstovai;
- b) PLB Valdybos pakviesti kraštų, kuriuose nėra Bendruomenių arba to krašto Bendruomenės veikloje didesnis lietuvių skaičius nedalyvauja, organizacijų atstovai;
- c) PLB Valdybos nariai;
- d) PLB Garbės teismo ir Kontrolės komisijos pirmininkai;
- e) kraštų Lietuvių Bendruomenių valdybų pirmininkai ar jų įgaliotas Valdybos narys;
- f) kraštų Lietuvių Jaunimo Sąjungų valdybų pirmininkai ar jų įgaliotas Valdybos narys (toliau jie visi vadinami atstovais);
- g) kiekvienas atstovas turi tik 1 balso teisę.

3. Išrinkto PLB Seimo atstovo kadencija prasideda Seimui susirinkus į pirmąją sesiją ir baigiasi po trejų metų, susirinkus naujam Seimui. PLB organų ir kraštų valdybų

pirmininkų, kaip naujo PLB Seimo atstovų, kadencija prasideda Seimui susirinkus į pirmąją sesiją ir baigiasi su jų pareigų kadencijos pabaiga, kada atstovavimą Seime perima nauji pirmininkai.

4. Atstovavimas yra garbės pareiga. Seimo atstovams nėra atlyginama.

5. Nedalyvaujantis Seimo sesijoje ar posėdyje atstovas savo mandato negali perleisti kitam, tačiau gali raštu jo visiškai atsisakyti. Tada į jo vietą eina kitas to krašto Lietuvių Bendruomenės kandidatas, gavęs daugiausiai balsų. Kandidato nesant, atstovą parenka Krašto valdyba, raštu apie tai pranešdama PLB Valdybai.

6. Seimo posėdžiuose siūlymus pateikia, kalba, diskutuoja ir balsuoja tik atstovai.

7. Į Seimo komisijas gali įeiti ar atskirų sričių pranešėjais būti ir ne Seimo atstovai. PLB Valdybos kvietimu arba siūlymu ir Seimo pritarimu jie yra Seimo referantai, prelegentai ar padėjėjai. Tokie referantai, prelegentai ar padėjėjai Seime neturi balsavimo teisės, bet turi teisę kalbėti.

8. Į Seimą PLB Valdyba gali pakviesti Lietuvos valdžios ir gausiausių religijų atstovus kaip garbės svečius.

9. Svečiai gali stebėti Seimo eigą, tačiau teisės kalbėti jie neturi. Tos teisės jiems perleisti ar suteikti negali nė vienas PLB Seimo atstovas ar Seimo prezidentas.

10. PLB Valdyba iš anksto parengia iš kraštų Bendruomenių gautų pranešimų Seimo atstovų pagal kraštus sąrašą ir jį perduoda Seimo Mandatų komisijai. Mandatų komisija susideda iš trijų PLB Valdybos narių. Atstovai Seime registruojasi pagal savo kraštų Lietuvių Bendruomenių suteiktus įgaliojimus. Registraciją vykdo Seimo Registracijos komisija, sudaryta iš PLB Valdybos iš anksto pakviestų asmenų. Įgaliojimų teisėtumą iš anksto prieš Seimo sesiją ir vėliau sesijos metu patikrina PLB Valdybos sudaryta Seimo Mandatų komisija.

11. Dėl atstovų įgaliojimų teisėtumo kilusius klausimus, neaiškumus, skundus ir kitus reikalus svarsto Seimo Mandatų komisija ir, juos išsprendusi, savo išvadas pateikia susijusiems asmenims, PLB Valdybai ir Seimo prezidentui.

SEIMO KVORUMAS

12. Seimas įvyksta susirinkus ir įsiregistravus ne mažiau kaip trečdaliui Seimo atstovų. Susirinkus mažiau negu pusei Seimo atstovų, Seime sprendžiami tik tie klausimai, kurie yra nurodyti iš anksto PLB Valdybos paskelbtoje darbotvarkėje.

13. Posėdžių kvorumą sudaro Seime įsiregistravusių atstovų dauguma.

14. Kvorumą patikrinti gali reikalauti kiekvienas atstovas bet kuriuo posėdžio metu, kai gauna balsą, tačiau negalima pertraukti kalbančiojo ar jau pradėto balsavimo. Toks balsavimas vėliau neginčijamas.

15. Kvorumo nesant, Seimo posėdyje galima:

- išklausti darbotvarkėje numatytus pranešimus;
- svarstyti bei nutarti dėl klausimų, susijusių su pertrauka ir su posėdžio tęsimu.

SEIMO ORGANŲ SUDARYMAS

16. PLB Valdyba siūlo ir Seimas tvirtina prezidentą, sekretoriata, komisijas ir kitus reikalingus organus, nustato jų narių skaičių, sudarymo būdą ir pareigas.

17. Seimo darbo komisijos yra:

- Registracijos (iš anksto sudaryta iš PLB Valdybos

kviestų asmenų registracijai vykdyti) – keturi Seimo nariai;

- Mandatų – iš anksto sudaryta iš trijų PLB Valdybos narių atstovų įgaliojimų teisėtumui patikrinti;

- Balsų skaičiavimo (balsams skaičiuoti) – keturi Seimo nariai;

- Nominacijų (surasti, surašyti ir pasiūlyti kandidatus į PLB organus) – trys Seimo nariai;

- Nutarimų (surinkti, redaguoti ir pateikti Seimui priimti nutarimus) – penki Seimo nariai;

- kitos komisijos, Seimo sudaromos specialiems tikslams.

18. Kandidatus į komisijas siūlo PLB Valdyba. Siūlyti taip pat gali ir kiekvienas atstovas, gavęs siūlomojo žodinių sutikimą (jei siūlomas kandidatas dalyvauja posėdyje) arba raštu (jei siūlomas kandidatas nedalyvauja posėdyje).

19. Organai renkami posėdyje dalyvaujančių atstovų balsų dauguma. Išrinktųjų organų nariai pareigomis pasiskirsto patys, jei Seimas nenutaria kitaip.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBOS RINKIMAI

20. Seimas renka PLB pirmininką. Prieš PLB Valdybos pirmininko rinkimus kandidatai į pirmininkus pateikia PLB Seimui savo būsimos Valdybos narių sąrašą.

SEIMO DARBOTVARKĖ

21. Preliminari darbotvarkė turi būti pateikta šešios savaitės prieš PLB Seimą.

22. Seimo darbotvarkę pateikia PLB Valdyba. Darbotvarkės pakeitimus ar papildymus gali siūlyti kiekvienas atstovas iš anksto tik raštu arba sesijos pradžioje žodžiu. Siūlomas pakeitimas ar papildymas turi būti raštu pateiktas ir kito atstovo paremtas. Tik raštu pateiktas ir paremtas siūlomas pakeitimas ar papildymas yra svarstomas. Darbotvarkę Seimas priima posėdyje dalyvaujančių atstovų balsų dauguma.

23. Darbotvarkė priimama visai Seimo sesijai. Vėliau posėdžių metu jos pakeitimams ar papildymams reikalingas Seime įsiregistravusių atstovų dviejų trečdalių daugumos nutarimas.

DARBOTVARKĖS VYKDYMAS

24. Seimą atidaro ir iki jo prezidento bei sekretoriato sudarymo Seimui pirmininkauja PLB Valdybos pirmininkas arba jo pavedimu kitas PLB Valdybos narys.

25. Seimo posėdžiai yra atviri. Prezidiumo ir dešimt atstovų siūlymu Seimas posėdyje dalyvaujančių atstovų balsų dauguma gali nutarti surengti uždara posėdį atskiriems specifiniams klausimams aptarti.

26. Prezidiumas posėdžio pradžioje skelbia to posėdžio darbotvarkę ir posėdžio pabaigos laiką.

27. Prezidiumas yra atsakingas už darbotvarkės įvykdymą. Prezidiumo nutarimu arba atstovų siūlymu, posėdyje dalyvaujančių atstovų balsų dauguma gali būti nutarta:

- a) baigti kalbėtojų sąrašą;
- b) apriboti kalbėjimo laiką;
- c) neleisti tuo pačiu klausimu kalbėti daugiau kaip vieną kartą.

28. Posėdžio pirmininkas, norėdamas kalbėti ar reikšti savo nuomonę, dalyvauti svarstomo klausimo diskusijose, pirmininkavimą perleidžia kitam prezidiumo nariui.

29. Posėdžio laikas pratęsimas (bet ne ilgiau kaip iki kito priimtose sesijos darbotvarkės posėdžio pradžios) posėdyje dalyvaujančių atstovų balsų dauguma.

SIŪLYMŲ SVARSTYMAS IR BALSAVIMO BŪDAI

30. Siūlymus Seimui svarstyti pateikia PLB Valdybos nariai, klausimų referentai, komisijos ir prezidiumas. Jų siūlymams pritarti nereikia.

31. Atstovo siūlymas turi būti kito atstovo paremtas (siūlymas gali būti paremtas neprašant žodžio, iš vietos garsiai pasakant „siūlymą remiu, vardas ir pavardė, atstovas iš krašto“). Neparemtas siūlymas nesvarstomas. Ilgi ar sudėtingi siūlymai ar siūlomi nutarimai tuoj po jų pateikimo žodžiu įteikiami prezidiumui raštu ir tik tuomet svarstomi.

32. Patvirtinimo nereikia:

- a) siūlant daryti pertrauką ar posėdį pratęsti;
- b) prašant žodžio dėl tvarkos ar procedūrai paaiškinti;
- c) reikalaujant perskaičiuoti balsus;
- d) apeliuojant dėl posėdžio pirmininko sprendimo.

33. Žodis suteikiamas pagal prašymo eilę. Referentui ir PLB Valdybos nariui žodis gali būti suteikiamas be eilės. Žodis be eilės suteikiamas procedūros klausimais.

34. Seimas visais klausimais balsuoja viešai ir atvirai, pakeičiant balsavimo korteles. Balsų skaičiavimą tvarko prezidiumas (jis gali pats nuspręsti, ar yra balsų dauguma, arba kviesti Balsų skaičiavimo komisiją balsus suskaičiuoti).

35. Seimas prezidiumo nutarimu arba posėdyje dalyvaujančių atstovų balsų dauguma gali nutarti balsuoti vardiniu būdu: kiekvieno Seimo atstovo pavardė yra atskirai pašaukiama ir jis pasako, kaip balsuoja. Balsų skaičiavimo komisija skaito Seimo atstovų sąrašą, pažymi jų balsus sąrašė ir, suskaičiavusi balsavimo duomenis, juos pateikia Seimo Prezidiumui.

36. Seimas posėdyje dalyvaujančių atstovų balsų dauguma gali nutarti slaptu balsavimu rinkti PLB Valdybą, Garbės teismą ar Kontrolės komisiją. Tokiu atveju Balsų skaičiavimo komisija skaito Seimo atstovų sąrašą, iš kiekvieno atstovo asmeniškai paima tik jo slapto balsavimo kortelę, pažymi atstovų sąrašė, kas balsavo, ir vėliau suskaičiuoja gautus balsus. Balsavimo duomenis pateikia Seimo prezidiumui.

37. Siūlymai svarstyti teikiami taip, kad vienu metu galima būtų balsuoti tik dėl vieno siūlymo.

38. Siūlymai įvairiais klausimais priimami Seimo posėdyje dalyvaujančių atstovų paprasta balsų dauguma. Balsų dauguma yra daugiau kaip pusė dalyvaujančiųjų atstovų.

39. Kvalifikuotos Seime įsiregistravusių atstovų balsų daugumos reikia PLB Konstitucijoje numatytais atvejais: PLB Konstitucijai keisti, nepasitikėjimui pareikšti, Seimo priimtai darbotvarkei ir Darbo taisyklėms keisti. Kvalifikuotą daugumą sudaro du trečdaliai sesijoje įsiregistravusių atstovų.

40. Balsams pasidalijus po lygiai, siūlymas perbalsuojamas. Jei balsai ir vėl pasidalija po lygiai, siūlymas laikomas atmestu.

41. Iškilus kitiems procedūriniais klausimams, vadovaujasi JAV LB susirinkimų taisyklėmis, kurios buvo priimtose 1973 metais ir jomis buvo naudotasi ankstesniuose PLB Seimo posėdžiuose. ■

PLB Valdyba

2012-01-06

LR Seimo ir PLB komisija su Seimo pirmininke I. Degutiene

LR SEIMO NUTARIMAS

„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO IR PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KOMISIJOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“

2007 m. balandžio 19 d. Nr. X-1103
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas nutaria:

1 straipsnis.

Patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos nuostatus (pridedami).

2 straipsnis.

1. Pripažinti netekusiu galios Seimo 2002 m. sausio 24 d. nutarimą Nr. IX-733 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV lietuvių bendruomenės komisijos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 12-390).
2. Pripažinti netekusiu galios Seimo 2005 m. birželio 23 d. nutarimą Nr. X-275 „Dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV lietuvių bendruomenės komisijos nuostatų patvirtinimo“ priedėlio pakeitimo“ (Žin., 2005, Nr. 80-2895).
3. Pripažinti netekusiu galios Seimo 2006 m. birželio 8 d. nutarimą Nr. X-655 „Dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV lietuvių bendruomenės komisijos nuostatų patvirtinimo“ priedėlio pakeitimo“ (Žin., 2006, Nr. 67-2456).

3 straipsnis.

1. Pripažinti, kad, įsigaliojus šiam Seimo nutarimui, baigiasi Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV lietuvių bendruomenės komisijos, sudarytos Seimo 2005 m. birželio 30 d. nutarimu Nr. X-299 (Žin., 2005, Nr. 83-3043), įgaliojimai.
2. Sudaryti Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisiją Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos nuostatų III skyriuje nustatyta tvarka.
3. Nustatyti, kad Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos įgaliojimai tęsiasi iki 2004–2008 metų Seimo kadencijos pabaigos.

4 straipsnis.

Nutarimas įsigalioja nuo 2007 m. gegužės 1 d.

Seimo Pirmininkas VIKTORAS MUNTIANAS

PATVIRTINTI Lietuvos Respublikos Seimo

2007 m. balandžio 19 d.
nutarimu Nr. X-1103

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO IR PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KOMISIJOS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisija (toliau – Komisija) – nuolatinė Seimo komisija, sudaroma Seimo kadencijos laikotarpiui.
2. Komisija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės norminiais aktais, Lietuvių Charta, Seimo statutu, šiais nuostatais.
3. Komisijos veikla finansuojama iš Seimui skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų. Seimo skiriamų Komisijai lėšų sąmatą tvirtina Seimo valdyba.

II. KOMISIJOS PASKIRTIS

4. Komisijos paskirtis – skatinti Lietuvoje ir užsienio valstybėse gyvenančių lietuvių bendradarbiavimą, rūpintis abipuse pagalba ir parama, keistis mokslo, kultūros ir kita informacija, Seimui ir kitoms valstybės institucijoms teikti pasiūlymus, kurie padėtų stiprinti valstybinumą ir demokratinių tradicijų puoselėjimą.

III. KOMISIJOS SUDARYMAS

5. Komisija sudaroma Seimo nutarimu. Komisiją sudaro:
 - 1) Seimo nariai – po vieną nuo kiekvienos Seimo frakcijos (toliau – frakcijos);
 - 2) penki JAV Lietuvių bendruomenės tarybos išrinkti atstovai;
 - 3) penki Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos išrinkti atstovai iš kitų užsienio lietuvių bendruomenių.
6. Frakcijos paskiria savo atstovus į Komisiją. Frakcijos taip pat paskiria Komisijos narių pavaduotojus, kurie dalyvautų Komisijos posėdžiuose vietoj negalinčių dalyvauti Komisijos narių. Komisijos nario pavaduotojas posėdyje turi visas Komisijos nario teises.
7. JAV Lietuvių bendruomenės (toliau – JAV LB) tarybos prezidento pirmininkas JAV LB tarybos išrinktų į Komisiją atstovų sąrašą pateikia Seimo Pirmininkui. JAV LB atstovavimo kadenciją nustato JAV LB taryba. JAV LB atstovų sąrašas gali būti pakeistas JAV LB tarybos prezidento rašytiniu pranešimu.
8. Pasaulio lietuvių bendruomenės (toliau – PLB) valdy-

bos pirmininkas išrinktų į Komisiją atstovų sąrašą pateikia Seimo Pirmininkui. PLB atstovavimo kadenciją nustato PLB valdyba. PLB atstovų sąrašas gali būti pakeistas PLB valdybos rašytiniu pranešimu.

9. Komisijos posėdžiuose patariamąjį balsą teise gali dalyvauti kitų valstybių lietuvių bendruomenių, nuo kurių PLB valdyba neišrinko atstovų, atstovai.
10. Komisija turi du pirmininkus ir du pavaduotojus: paprasta balsų dauguma vieną pirmininką ir pavaduotoją renka ne mažiau kaip 2/3 Seimo narių, dalyvaujančių rinkimuose, o kitą pirmininką ir pavaduotoją bendru sutarimu renka JAV LB tarybos ir PLB valdybos išrinkti atstovai. Komisijos pirmininkus ir pavaduotojus tvirtina Seimas.

IV. KOMISIJOS DARBO ORGANIZAVIMAS

11. Komisija į posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus Komisijos nustatytu laiku.
12. Komisijos posėdžiai yra teisėti, kai juose dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 Komisijos narių.
13. Pasiūlyta darbotvarkė yra patvirtinama bendru sutarimu.
14. Darbotvarkė keičiama bendru sutarimu.
15. Į Komisijos posėdžius gali būti kviečiami Lietuvos Respublikos Vyriausybės, ministerijų, kitų valstybės institucijų ir visuomeninių organizacijų atstovai, JAV LB tarybos prezidento ir Krašto valdybos pirmininkai ar jų atstovai, PLB valdybos atstovai, ekspertai iš Lietuvos ir kitų kraštų.
16. Komisijos posėdžiai yra protokoluojami, daromas garso įrašas ir rengiama stenograma. Posėdžiai vyksta lietuvių kalba.
17. Baigdama darbą, Komisija preliminariai nustato kitų posėdžių datą ir priima sprendimą dėl jų šaukimo.
18. Komisijos posėdžiai yra atviri visuomenei ir spaudos atstovams.
19. Komisijos būstinė yra Vilniuje, Seimo rūmuose. Posėdžiai gali vykti ir kitoje sutartoje vietoje.
20. Komisiją aptarnauja Seimo kanclerio paskirti Seimo komisijų sekretoriato darbuotojai.

V. KOMISIJOS PIRMININKŲ IR KOMISIJOS NARIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

21. Komisijos pirmininkai tarpusavio susitarimu vadovauja Komisijos darbui:
 - 1) organizuoja Komisijos darbą, likus 30 dienų iki numatytų posėdžių datos pasiūlo darbotvarkių projektus;
 - 2) vadovauja rengiant Komisijai svarstyti teikiamus klausimus;
 - 3) šaukia Komisijos posėdžius;
 - 4) pirmininkauja Komisijos posėdžiams arba paveda pirmininkauti vienam iš Komisijos pirmininkų pavaduotojų;
 - 5) pasirašo Komisijos posėdžių protokolus ir kitus Komi-

sijos priimtus dokumentus;

6) atlieka kitus teisės aktų suteiktus įgaliojimus.

22. Komisijos narys privalo dalyvauti Komisijos posėdžiuose ir laikytis šių nuostatų.

23. Komisijos narys, negalintis dalyvauti Komisijos posėdyje, apie tai informuoja Komisijos nario pavaduotoją ir praneša Komisijų sekretoriato darbuotojams apie vietoj jo posėdyje dalyvausiantį Komisijos nario pavaduotoją.

24. Komisijos nariai turi teisę:

- 1) siūlyti Komisijai svarstyti ir teikti informaciją įvairiais klausimais;
- 2) gauti Seimo ir kitų valstybės institucijų informaciją su Komisijos veikla susijusiais klausimais;
- 3) teikti siūlymus dėl posėdžio vedimo tvarkos;
- 4) dalyvauti diskusijose visais jose svarstomais klausimais, žodžiu ir raštu teikti pasiūlymus bei pastabas;
- 5) tarpusavyje tartis visais Komisijos posėdžiuose svarstomais klausimais;
- 6) užduoti klausimų pranešėjams ir kitiems kviestiesiems asmenims.

VI. KOMISIJOS SPRENDIMAI

25. Komisija sprendimus priima bendru sutarimu.

26. Išnagrinėjusi ir išanalizavusi klausimus, Komisija parengia pasiūlymus Seimui ir kitoms valstybės institucijoms, taip pat teikia frakcijoms ir komitetams pasiūlymus bei pastabas dėl įstatymų projektų.

27. Komisijos priimti sprendimai valstybės institucijoms yra rekomendaciniai. Valstybės institucijos, gavusios Komisijos rekomendacijas, pasiūlymus ir juos apsvačiusios, praneša Komisijai apie savo požiūrį bei veiksmus. ■

LR SEIMO NUTARIMAS

„DĖL SEIMO NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO IR PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KOMISIJOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PRIEDĖLIO PAKEITIMO“

2011 m. birželio 30 d. Nr. XI-1570
Vilnius

(Žin., 2007, Nr. 46-1731)

Lietuvos Respublikos Seimas nutaria: 1 straipsnis.

Pakeisti Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 2007 m. balandžio 19 d. nutarimu Nr. X-1103 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai), 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„**5.** Komisija sudaroma Seimo nutarimu. Komisiją sudaro:

- 1) dešimt Seimo narių pagal proporcinio Seimo frakcijų atstovavimo principą. Komisijoje turi būti atstovaujamos visos Seimo frakcijos;
- 2) dešimt Pasaulio lietuvių bendruomenės (toliau – PLB) valdybos išrinktų atstovų iš užsienio lietuvių bendruomenių deleguotų kandidatų.“

2 straipsnis.

Nuostatų 7 punktą pripažinti netekusiu galios.

3 straipsnis.

Pakeisti Nuostatų 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„**8.** PLB valdybos pirmininkas išrinktų į Komisiją atstovų ir jų pavaduotojų sąrašą pateikia Seimo Pirmininkui. PLB atstovų kadenciją nustato PLB valdyba.“

4 straipsnis.

Nutarimas įsigalioja nuo priėmimo. ■

Seimo Pirmininkė IRENA DEGUTIENĖ

LR SEIMO NUTARIMAS

„DĖL SEIMO NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO IR PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KOMISIJOS SUDARYMO“ 1 IR 2 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO“

2011 m. rugsėjo 27 d. Nr. XI-1603
Vilnius
(Žin., 2008, Nr. 148-5939; 2009, Nr. 129-5587,
Nr. 153-6905; 2010, Nr. 123-6265; 2011, Nr. 71-3373)

Lietuvos Respublikos Seimas nutaria:

1 straipsnis.

Pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1 straipsnis.

Sudaryti šią Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisiją:

- 1) Rūta AVULYTĖ-MOREIRA;
- 2) Ričardas BAČKIS;
- 3) Mindaugas BASTYS;
- 4) Rima BAŠKIENĖ;
- 5) Vytautas BOGUŠIS;
- 6) Irena Anna GASPERAVIČIŪTĖ;
- 7) Jurgis JOGA;
- 8) Joana KURAITĖ-LASIENĖ;
- 9) Petras LUOMANAS;
- 10) Juozas OLEKAS;
- 11) Jonas PRUNSKIS;
- 12) Antanas RASIULIS;
- 13) Ariana Aleksandra RASTAUSKAITĖ;
- 14) Paulius SAUDARGAS;
- 15) Giedrė STANKŪNIENĖ;
- 16) Dalia TEIŠERSKYTĖ;
- 17) Zita UŽLYTĖ;
- 18) Ona VALIUKEVIČIŪTĖ;
- 19) Mečislovas ŽASČIURINSKAS;
- 20) Gabrielius ŽEMKALNIS.“

2 straipsnis.

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis.

Patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos narių pavadootojus:

- 1) Rūtos AVULYTĖS-MOREIROS – Renata RĖTKUTĖ;
- 2) Ričardo BAČKIO – Jaras ALKIS;
- 3) Mindaugo BAŠČIO – Juozas PALIONIS;
- 4) Rimos BAŠKIENĖS – Andrius ŠEDŽIUS;

- 5) Vytauto BOGUŠIO – Artūras MELIANAS;
- 6) Irenos Annos GASPERAVIČIŪTĖS – Virginija TARNAUSKAITĖ;
- 7) Jurgio JOGOS – Gražvydas SUPRONAS;
- 8) Joanos KURAITĖS-LASIENĖS – Stasys KULIAVAS;
- 9) Petro LUOMANO – Algis KAZULĖNAS;
- 10) Juozo OLEKO – Vytenis Povilas ANDRIUKAITIS;
- 11) Jono PRUNSKIO – Gražvydas SUPRONAS;
- 12) Antano RASIULIO – Gintautas ŽELVYS;
- 13) Arianos Aleksandros RASTAUSKAITĖS – Jurgis Pranas DIDŽIULIS VALENCIA;
- 14) Pauliaus SAUDARGO – Arimantas DUMČIUS;
- 15) Giedrės STANKŪNIENĖS – Gražvydas SUPRONAS;
- 16) Dalios TEIŠERSKYTĖS – Gediminas NAVAITIS;
- 17) Zitės UŽLYTĖS – Donalda MEIŽELYTĖ-SVILIENĖ;
- 18) Onos VALIUKEVIČIŪTĖS – Kęstas KOMSKIS;
- 19) Mečislovo ŽASČIURINSKO – Saulius BUCEVIČIUS;
- 20) Gabrieliaus ŽEMKALNIO – Henrikas ANTANAITIS.“

3 straipsnis.

Nutarimas įsigalioja nuo priėmimo. ■

Seimo Pirmininkė IRENA DEGUTIENĖ

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO IR PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KOMISIJOS

NUOSTATAI

I. PAVADINIMAS

Komisijos pavadinimas – Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Komisija (toliau: Komisija).

II. KOMISIJOS TEISINIS PAGRINDAS

2.1. Komisija veikia Lietuvos Respublikos Seimo 2007 m. balandžio 19 d. nutarimu Nr. X-1103, paskelbtu 2007 m. balandžio 26 d. Valstybės žiniuose ir galioja nuo 2007 m. gegužės 1 d., pakeičiančiu Seimo priimtus nutarimus Nr. X-655 (2006 m. birželio 8 d.), Nr. X-275 (2005 m. birželio 23 d.), Nr. IX-733 (2002 sausio 24 d.), Nr. IX-234 (2001 m. kovo 27 d.) ir Nr. I-776 (1995 m. sausio 26 d.) dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės Komisijos.

2.2. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (toliau PLB) Valdybos 2006 m. rugpjūčio 21 d. priimtu nutarimu, kurio pagrindu Lietuvos Respublikos Seimas (toliau LR Seimas) 2007 m. balandžio 19 d. nutarimu Nr. X-1103, sudarė LR Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Komisiją Seimo kadencijos laikotarpiui, suteikiant nuolatinės LR Seimo Komisijos statusą.

2.3. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės XIII Seimas, siekdamas platesnio geografinio lietuvių atstovavimo 2009 m. liepos 10 d. įpareigojo PLB Valdybą dėti pastangas papildyti Komisijos sudėtį Lietuvių Bendruomenių atstovais iš Australijos ir Pietų Amerikos bei pataisytus Komisijos nuostatus pateikti PLB XIII Seimo nariams tvirtinti.

III. KOMISIJOS PASKIRTIS IR VEIKLOS APIMTIS

3.1. Komisijos paskirtis ir veiklos apimtis – skatinti Lietuvoje ir užsienio valstybėse gyvenančių lietuvių bendradarbiavimą, rūpintis abipuse pagalba ir parama, keistis mokslo, kultūros ir kita informacija, Seimui ir kitoms valstybės institucijoms teikti pasiūlymus, kurie padėtų stiprinti valstybingumą ir demokratinių tradicijų puoselėjimą.

IV. KOMISIJOS SUDĖTIS

4.1. Komisiją sudaro:

4.1.1. LR Seimo nariai – po vieną nuo kiekvienos Seimo frakcijos.

4.1.2. Dešimt (10) Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kraštų LB pasiūlytų ir PLB Valdybos išrinktų atstovų:

- 1) trys JAV LB atstovai,
- 2) vienas Kanados LB atstovas,
- 3) du Vakarų Europos LB atstovai,
- 4) vienas Rytų Europos, Rusijos ir Centrinės Azijos kraštų LB atstovas,
- 5) vienas Lietuvos etninių žemių LB atstovas,
- 6) vienas Pietų Amerikos kraštų LB atstovas,
- 7) vienas Okeanijos (Australijos, Naujosios Zelandijos) bei Rytų Azijos kraštų LB atstovas.

4.2. LR Seimo frakcijos savo atstovus į Komisiją paskiria per Seimo nuostatuose nurodytą laikotarpį.

4.3. Kraštų LB Valdybos / Tarybos savo kandidatus į Komisiją pasiūlo per PLB Valdybos nurodytą laikotarpį.

4.4. PLB Valdyba, atsižvelgdama į pasiūlytų kandidatų geografinį reprezentavimą ir vadovaudamasi LB kraštų Valdybų / Tarybų pateiktomis rekomendacijomis bei kandidatų biografijomis, išrenka atstovus į Komisiją.

4.5. PLB Valdyba taip pat išrenka Komisijos narių

pavadootojus, kurie dalyvautų Komisijos posėdžiuose vietoj negalinčių dalyvauti Komisijos narių. Komisijos nario pavadootojas posėdyje turi visas Komisijos nario teises. Komisijos pavadootojus pasiūlo kraštų LB Valdybos / Tarybos pagal šių nuostatų 4.1.2. punktą.

4.6. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos pirmininkas pateikia LR Seimo Pirmininkui išrinktų į Komisiją atstovų ir pavadootojų sąrašą per mėnesį nuo jų išrinkimo. PLB atstovų kadencija sutampa su PLB Valdybos kadencija. PLB atstovai gali būti pakeisti PLB Valdybos rašytiniu pranešimu.

4.7. Komisijos posėdžiuose patariamojo balso teise gali dalyvauti kitų kraštų LB atstovai, PLB Valdybos nariai bei PLB atstovas Lietuvoje.

4.8. Komisija turi du pirmininkus ir du pavadootojus: vieną pirmininką ir pavadootoją numatyta tvarka renka Seimo nariai, o kitą pirmininką ir pavadootoją renka PLB Valdybos išrinkti Komisijos atstovai. Pasiūlytus Komisijos pirmininkus ir pavadootojus tvirtina LR Seimas.

V. KOMISIJOS VEIKLA IR DARBO ORGANIZAVIMAS

5.1. Komisija į darbo posėdžius renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus Komisijos nustatytu laiku. Darbo tęstinumui užtikrinti tarp posėdžių yra sudaromos darbo grupės, kurios seka kaip yra įgyvendinami pasiūlymai, renkama papildoma informacija. Darbo grupių nariai bendrauja nuotoliniu būdu.

5.2. Komisijos posėdžiai yra teisėti, kai juose dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 Komisijos narių ir kai tarp jų yra ne mažiau kaip 2/3 PLB Valdybos išrinktų Komisijos narių.

5.3. Pasiūlyta darbotvarkė yra tvirtinama posėdyje dalyvaujančių Komisijos narių bendru sutarimu. Darbotvarkė keičiama posėdyje dalyvaujančių Komisijos narių bendru sutarimu.

5.4. Į Komisijos posėdžius patariamojo balso teise gali būti kviečiami dalyvauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės, ministerijų, kitų valstybės institucijų ir visuomeninių organizacijų atstovai, PLB atstovas Lietuvoje, PLB Valdybos ir kraštų Valdybų bei Tarybų pirmininkai ar jų atstovai, taip pat ekspertai iš Lietuvos ir kitų kraštų.

5.5. Komisijos posėdžiai yra protokoluojami, daromas garso įrašas ir rengiama stenograma, posėdžiai vyksta lietuvių kalba.

5.6. Baigdama darbą, Komisija preliminariai nustato kitų posėdžių datą ir priima sprendimą dėl jų šaukimo.

5.7. Komisijos posėdžiai yra atviri visuomenei ir spaudos atstovams.

5.8. Komisijos būstinė yra Vilniuje, LR Seimo rūmuose. ▶

Posėdžiai gali vykti ir kitoje sutartoje vietoje.

5.9. Komisijai padeda dirbti Seimo kanclerio paskirti Seimo komisijų sekretoriato darbuotojai.

VI. KOMISIJOS PIRMININKŲ IR KOMISIJOS NARIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

6.1. PLB atstovų Komisijoje išrinktas pirmininkas, tarpusavyo sutarimu su Seimo narių išrinktu pirmininku vadovauja Komisijos darbui:

6.1.1. Organizuoja Komisijos darbą, likus 30 dienų iki numatytų posėdžių datos pasiūlo darbotvarkių projektus.

6.1.2. Vadovauja rengiant Komisijai svarstyti teikiamus klausimus.

6.1.3. Šaukia Komisijos posėdžius.

6.1.4. Likus 30 dienų iki numatytų posėdžių datos pateikia Komisijos nariams ir PLB Valdybai susipažinti ir pritarti posėdžių darbo reglamentui.

6.1.5. Pirmininkauja Komisijos posėdžiams arba paveda pirmininkauti vienam iš Komisijos pirmininkų pavaduotojų.

6.1.6. Pasirašo Komisijos posėdžių protokolus ir kitus Komisijos priimtus dokumentus.

6.1.7. Vykdo kitus teisės aktų suteiktus įgaliojimus.

6.2. PLB Valdybos išrinkti Komisijos nariai:

6.2.1. Komisijos narys privalo dalyvauti Komisijos posėdžiuose ir laikytis LR Seimo bei PLB Seimo patvirtintų nuostatų.

6.2.2. Komisijos narys, negalintis dalyvauti Komisijos posėdyje, apie tai informuoja PLB atstovų rinktą Komisijos pirmininką.

6.2.3. Komisijos nariai turi teisę siūlyti Komisijai svarstyti ir teikti informaciją įvairiais klausimais bei gauti LR Seimo, kitų valstybės institucijų, PLB ir kraštų LB informaciją su Komisijos veikla susijusiais klausimais.

6.2.4. Komisijos nariai turi teisę teikti siūlymus dėl posėdžio vedimo tvarkos, dalyvauti diskusijose visais jose svarstomais klausimais, žodžiu bei raštu teikti pasiūlymus bei pastabas, tartis tarpusavyje visais Komisijos posėdžiuose svarstomais klausimais, užduoti klausimų posėdžio pranešėjams bei kitiems kviestiniams asmenims.

6.2.5. PLB atstovaujantys Komisijos nariai turi teisę ne mažiau nei septynių PLB atstovų Komisijoje pasirašytu dokumentu kreiptis į PLB Valdybą dėl PLB atstovaujančio Komisijos pirmininko ar kito nario įsipareigojimų nevykdymo ir siūlyti jo/ jų pakeitimą.

VII. KOMISIJOS SPRENDIMAI

7.1. Komisija priima sprendimus bendru sutarimu.

7.2. Išnagrinėjusi ir išanalizavusi klausimus, Komisija ne vėliau kaip per 7 dienas nuo posėdžių pabaigos parengia pasiūlymus LR Seimui ir kitoms valstybės institucijoms bei

visuomeninėms organizacijoms, PLB Valdybai ir LB kraštų Valdyboms / Taryboms, taip pat teikia Seimo frakcijoms ir komitetams pasiūlymus bei pastabas dėl įstatymų projektų.

7.3. Komisijos priimti sprendimai valstybės institucijoms yra rekomendaciniai. Valstybės institucijos, gavusios Komisijos rekomendacijas, pasiūlymus ir juos apsvarsčiusios, praneša Komisijai apie savo požiūrį bei veiksmus.

VIII. KRAŠTŲ LB ATSTOVAVIMAS KOMISIJOJE

8.1. Kandidatus į Komisiją pasiūlo kraštų LB Valdybos / Tarybos. Kraštų LB Valdybos / Tarybos savo kandidatus per nustatytą laiką pateikia PLB Valdybai.

8.2. PLB Valdyba, vadovaudamasi pateiktomis rekomendacijomis, kandidatų biografiniais duomenimis bei šių nuostatų 4.1.2. bei 4.3. punktais, išrenka atstovus į Komisiją.

8.3. Į Komisijos narius kandidatuojantis asmuo privalo pateikti raštišką sutikimą (sutikimo forma pridedama) ir gyvenimo aprašymą (CV / Resume), nurodant įgytą išsilavinimą profesinę patirtį bei visuomeninę / bendruomeninę veiklą.

8.4. Komisijoje PLB atstovaujantys asmenys už savo veiklą yra atskaitingi PLB Valdybai bei juos rekomendavusių kraštų / regionų LB Valdyboms / Taryboms. Komisijos veikloje jie privalo vadovautis PLB Seimo bei PLB Valdybos apibrėžtais prioritetais.

8.5. PLB atstovų kadencija Komisijoje sutampa su PLB Valdybos kadencija.

8.6. Komisijoje PLB atstovaujantis pirmininkas apie Komisijos darbą ne vėliau kaip per 30 dienų po posėdžių pabaigos, suderinęs su PLB komisijos nariais, pateikia raštiškus pranešimus, siunčia rezoliucijas ir protokolų nuorašus PLB Valdybai. PLB Valdyba gautą medžiagą išsiuntinėja kraštų LB Valdyboms / Taryboms. Su pranešimų turiniu supažindinami visi PLB atstovaujantys Komisijos nariai. Nesutinkantys su pranešimo tekstu PLB atstovai Komisijoje gali raštiškai pateikti savo nuomonę, o PLB Valdyba ją pateikia kraštų LB Valdyboms / Taryboms.

8.7. Dėl įvairių priežasčių PLB Valdybos išrinktam atstovui pasitraukus iš Komisijos, į jo vietą, vadovaujantis šiuose nuostatuose numatyta tvarka, išrenkamas naujas atstovas.

8.8. PLB atstovų Komisijoje veiklos, kelionių bei pragyvenimo išlaidų nepadengia nei LR Seimas, nei PLB Valdyba. Atskirų kraštų LB gali padengti kai kurias specifines atstovavimo išlaidas.

IX. PLB VALDYBOS UŽDAVINIAI

9. PLB Valdyba:

9.1. Nustato ir skelbia kandidatų į Komisiją siūlymo tvarką bei terminą.

9.2. Teikia informaciją bei paaiškinimus kandidatų

rinkimo ir balsavimo kraštų LB Tarybose / Valdybose klausimais.

9.3. Iš kraštų LB pateiktų kandidatų sąrašo išrenka atstovus ir pavaduotojus į Komisiją vadovaujantis 4.1.2. punkte numatyta geografine reprezentacijos proporcija.

9.4. Praneša LR Seimui ir informuoja žiniasklaidą apie PLB atstovų Komisijoje sudėtį.

9.5. Tvirtina Komisijos priimtas darbo taisykles (reglamentą).

9.6. Keičia PLB atstovus Komisijoje, įskaitant pirmininką, kitų Komisijos narių prašymu, kuris turi būti pasirašytas ne mažiau nei septynių PLB atstovaujančių Komisijos narių ir aiškiai išdėstytos siūlymo keisti priežastys.

9.7. Derina veiklą su kraštų LB vadovybėmis.

X. LIETUVIŲ BENDRUOMENIŲ ATSTOVAVIMO KOMISIJOJE BENDRIEJI NUOSTATAI

10.1. PLB atstovai Komisijoje laikosi Lietuvių Chartos principų bei PLB Konstitucijos, gerbia Lietuvos Respublikos ir gyvenamojo krašto įstatymus.

10.2. PLB atstovai už savo darbą Komisijoje negauna jokio atlyginimo.

10.3. PLB atstovai Komisijoje susilaiko nuo viešų pareiškimų, kuriuose galėtų būti išvelgtas pataikavimas kuriai nors politinei partijai ar grupei ar pažeidžiamas asmens orumas.

10.4. PLB atstovams Komisijoje nepavykus priimti vieningo sprendimo svarstomu klausimu, PLB atstovai tariasi tarpusavyje, konsultuojasi su PLB Valdyba ir balsuoja. Komisijos nariai esminiais klausimais privalo laikytis PLB Valdybos išsakytos pozicijos bei veiklos kryptį. Daugumos nubalsuota nuomonė saisto visus Komisijoje esančius PLB atstovus ir tuo klausimu yra laikoma oficialia PLB pozicija.

XI. KOMISIJOS NUOSTATŲ CHRONOLOGIJA

2007 m. vasario 15 d. PLB Valdybos pirmininkė Regina Narušienė kreipėsi į Algimantą Gečį prašydama, remiantis ankstesniais Seimo ir JAV LB atstovų komisijos nuostatais, paruošti nuostatų projektą naujai įsteigtos Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Komisijos veiklai. Aukščiau pateiktas projektas buvo derinamas su PLB Valdybos pirmininke Regina Narušiene. Jis buvo pateiktas PLB Valdybos peržiūrai ir komentarams. Šie nuostatai buvo patvirtinti PLB Valdybos 2007 m. kovo 9 dieną. Naują Komisijos nuostatų redakciją PLB Valdyba priėmė 2010 m. rugsėjo 10 d. 2010 m. spalio 23 d. PLB XIII Seimas nuostatus patvirtino. ■

KANDIDATO Į LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO IR PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KOMISIJOS ATSTOVUS ŽINIAI

Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Komisiją sudaro Lietuvos Respublikos Seimo nariai, po vieną nuo kiekvienos Seimo frakcijos, ir 10 Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) atstovų. Komisija renkasi vienos savaitės posėdžiams du kartus per metus – į pavasario ir rudens sesijas. Komisijos būstinė yra Lietuvos Respublikos Seimo rūmuose.

Kandidatui būtina žinoti:

- kandidatas yra savo krašto Lietuvių Bendruomenės narys;
- yra susipažinęs su PLB Konstitucija ir šios Komisijos nuostatais, priimtais LR Seimo ir PLB Seimo;
- laisvai kalba, rašo ir skaito lietuviškai;
- turės praleisti Lietuvoje ne mažiau kaip po vieną savaitę du kartus per metus;
- gali būti atvežų, kai teks praleisti ir daugiau kaip savaitę, jei bus būtina susirinkti pasitarimui prieš posėdžius arba reikalui esant po posėdžio;
- reikia turėti elektroninio pašto dėžutę susirašinėjimams ir pasitarimams, kurie vyks ir elektroniniu paštu;
- turės pasirinkti kuruoti svarstomą temą / projektą Komisijoje; paskirti laiko (keletą savaitių) posėdžiui parengti, surasti prelegentus, susirašinėti su Komisijos atstovais ir informuoti visuomenę;
- kelionės ir pragyvenimo Lietuvoje išlaidas PLB atstovai padengia patys;
- PLB atstovai už darbą Komisijoje negauna jokio atlyginimo;
- PLB atstovai negali panaudoti Komisijos veiklos savo naudai, negali kilti interesų konflikto;
- kandidatai į PLB atstovus Komisijoje turi pateikti savo gyvenimo aprašymą (CV / Resume), nurodant išsilavinimą, profesinę patirtį bei visuomeninę / bendruomeninę veiklą, pasirašyti šį sutikimą bei pateikti jį PLB Valdybos pirmininkui.

SUTIKIMAS:

Perskaičiau anksčiau išvardintus reikalavimus Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kandidatui(-ei) į Komisiją. Įsipareigoju juos vykdyti ir sutinku kandidatuoti į Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisiją. ■

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ NUTARIMAS

„Dėl užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos sudarymo“

2009 m. balandžio 22 d. Nr. 335
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo (Žin., 1994, Nr. 43-772; 1998, Nr. 41(I)-II31; 2000, Nr. 92-2843; 2007, Nr. 72-2831; 2008, Nr. 117-4442) 22 straipsnio 15 punktu ir 27 straipsnio 1, 4 ir 5 dalimis, Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 9 d. nutarimo Nr. 1735 (nuo 2010 m. sausio 1 d.) (Žin., 2009, Nr. 157-7090) ir 2010 m. lapkričio 10 d. nutarimo Nr. 1612 (nuo 2010 m. lapkričio 19 d.) (Žin., 2010, Nr. 135-6888) redakcija
Sudaryti šią Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisiją (toliau vadinama – komisija):

Ministras Pirmininkas (komisijos pirmininkas);

užsienio reikalų ministras (komisijos pirmininko pavaduotojas);

Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkas (komisijos pirmininko pavaduotojas);

finansų ministras;

kultūros ministras;

socialinės apsaugos ir darbo ministras;

švietimo ir mokslo ministras;

teisingumo ministras;

vidaus reikalų ministras;

Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinis direktorius;

Užsienio reikalų ministerijos departamento direktorius;

Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovas Lietuvoje;

Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovai – 6.

2. Pavesti komisijai teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei siūlymus dėl:

2.1. valstybės santykių su užsienio lietuviais strateginių veiklos kryptių ir jų įgyvendinimo;

2.2. valstybės institucijų veiksmų koordinavimo, stiprinant ryšius su užsienio lietuviais, įtraukiant juos į Lietuvos politinį, visuomeninį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą;

2.3. teisės aktų projektų, susijusių su užsienio lietuvių reikalais, parengimo ar parengtų teisės aktų projektų tikslingumo.

3. Nustatyti, kad:

3.1. komisijos personalinę sudėtį tvirtina Ministras Pirmininkas;

3.2. komisijos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip dukart per metus. ■

Ministras Pirmininkas Andrius Kubilius

Užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas

KOMISIJOS PERSONALINĖ SUDĖTIS

ANDRIUS KUBILIUS – Ministras Pirmininkas (komisijos pirmininkas);

AUDRONIUS AŽUBALIS – užsienio reikalų ministras (komisijos pirmininko pavaduotojas);

REGINA NARUŠIENĖ – Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkė (komisijos pirmininko pavaduotoja);

VIDA BANDIS – Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovė Lietuvoje;

JŪRATĖ CASPERSEN – Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos narė;

ARVYDAS DAUNORAVIČIUS – Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius;

ARŪNAS GELŪNAS – kultūros ministras;

DALIA HENKE – Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos narė;

DONATAS JANKAUSKAS – socialinės apsaugos ir darbo ministras;

PETRAS MAKSIMAVIČIUS – Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos narys;

ARTŪRAS MELIANAS – vidaus reikalų ministras;

EDMUNDAS PUTRIMAS – Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos narys;

RENATA RETKUTĖ – Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos narė;

KLEMENSAS RIMŠELIS – Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinis direktorius;

GINTARAS STEPONAVIČIUS – švietimo ir mokslo ministras;

REMIGIJUS ŠIMAŠIUS – teisingumo ministras;

INGRIDA ŠIMONYTĖ – finansų ministrė;

RAMUTĖ ŽUKAITĖ – Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos narė.

Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos DARBO REGLAMENTAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisija (toliau – Komisija) vykdo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. balandžio 22 d. nutarime Nr. 335 „Dėl Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos sudarymo“ (Žin., 2009, Nr. 49-1982) nustatytas funkcijas, teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei siūlymus dėl:

- 1.1.** valstybės santykių su užsienio lietuviais strateginių veiklos kryptių ir jų įgyvendinimo;
- 1.2.** valstybės institucijų veiksmų koordinavimo, stiprinant ryšius su užsienio lietuviais, įtraukiant juos į Lietuvos politinį, visuomeninį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą;
- 1.3.** teisės aktų projektų, susijusių su užsienio lietuvių reikalais, rengimo ar parengtų teisės aktų projektų tikslingumo.

II. KOMISIJOS POSĖDŽIAI IR SPRENDIMŲ PRIĖMIMO TVARKA

2. Komisijos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip du kartus per metus. Komisijos pirmininko, vieno iš Komisijos pirmininko pavaduotojų arba Komisijos narių daugumos siūlymu Komisijos posėdžiai gali būti rengiami dažniau nei du kartus per metus.

3. Komisijos posėdžius kviečia, jų vietą ir laiką nustato Komisijos pirmininkas. Bendrą suderintą siūlymą dėl Komisijos posėdžio datos Komisijos pirmininkui pateikia Komisijos pirmininko pavaduotojai.

4. Komisijos posėdžiams pirmininkauja Komisijos pirmininkas (jo nesant – vienas iš Komisijos pirmininko pavaduotojų arba kitas Komisijos pirmininko paskirtas asmuo).

5. Posėdyje narių, Komisijos pirmininko kvietimu gali dalyvauti ir kiti asmenys – Komisijos nagrinėjamų klausimų ekspertai, valstybės institucijų ir visuomeninių organizacijų, švietimo ir kultūros įstaigų atstovai. Šie asmenys posėdyje neturi balsavimo teisės.

6. Komisiją ūkiškai ir techniškai aptarnauja Ministro Pirmininko tarnyba. Rengiant medžiagą Komisijos posėdžiams taip pat dalyvauja Užsienio reikalų ministerija ir Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba.

7. Ministro Pirmininko tarnyba apie Komisijos posėdžio datą ne vėliau kaip prieš 60 dienų iki numatomo posėdžio informuoja Komisijos narius ir Užsienio reikalų ministeriją. Kvietimą dalyvauti posėdyje kartu su darbotvarkės projektu ir kita Komisijos posėdžiui reikalinga medžiaga Ministro Pirmininko tarnyba Komisijos nariams išsiunčia ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki numatomo posėdžio. Darbotvarkės projektas turi būti suderintas su Komisijos pirmininko pavaduotojais.

8. Užsienio reikalų ministerija, gavusi informaciją apie Komisijos posėdžio datą ir siūlomą darbotvarkę, ministerijos tinklalapyje www.urm.lt skelbia pranešimą apie Komisijos posėdį ir numatomą darbotvarkę.

9. Komisijos sprendimai priimami Komisijos posėdyje dalyvavusių Komisijos narių balsų dauguma. Komisijos narių balsams pasiskirsčius po lygiai lemia Komisijos posėdžio pirmininko balsas.

10. Komisijos narys turi teisę raštu pateikti atskirąją nuomonę. Ji pridedama prie Komisijos posėdžio protokolo.

III. KOMISIJOS POSĖDŽIŲ PROTOKOLAI

11. Komisijos posėdžiai yra protokoluojami. Protokole nurodoma posėdžio data, posėdžio dalyviai, aprašoma posėdžio eiga ir nurodomi priimti sprendimai.

12. Komisijos posėdžio protokolą ne vėliau kaip per 30 dienų po posėdžio parengia Ministro Pirmininko tarnyba.

13. Protokolą pasirašo Komisijos posėdžio pirmininkas, prieš tai suderinęs su Komisijos pirmininko pavaduotojais.

14. Pasirašytą Komisijos posėdžio protokolą Ministro Pirmininko tarnyba išsiunčia visiems Komisijos nariams ir Užsienio reikalų ministerijai.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Komisijos darbo organizavimo klausimai, kurių nenumato šis reglamentas, sprendžiami Komisijos posėdžio metu vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo (1994, Nr. 43-772, 1998, Nr. 4I(1)-1131) ir Lietuvos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 (Žin., 1994, Nr. 63-1238, 2009, Nr. 109-4650), nuostatomis.

Informacija apie Komisijos darbą skelbiama interneto tinklalapiuose www.urm.lt ir www.plbe.org. ■

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS

ATSTOVŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS UŽSIENIO LIETUVIŲ REIKALŲ KOORDINAVIMO KOMISIJOJE skyrimo, atšaukimo ir atsiskaitymo tvarka

I. PAVADINIMAS

1.1. Komisijos pavadinimas – Lietuvos Respublikos Vyriausybės Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisija (toliau: Komisija).

II. KOMISIJOS VEIKLĄ REGLAMENTUOJA

2.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. balandžio 22 d. nutarimas Nr. 335 „Dėl Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos sudarymo“.

2.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. birželio 17 d. potvarkis Nr. 234 „Dėl Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos personalinės sudėties patvirtinimo“.

2.3. Komisijos 2011 m. balandžio 8 d. patvirtintas „Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos darbo reglamentas“

2.4. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (toliau: PLB) valdybos 2011 m. vasario 2 d. nutarimas „Dėl PLB atstovų LR Vyriausybės Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos skyrimo, atšaukimo ir atsiskaitymo tvarkos“.

III. PLB ATSTOVŲ SKYRIMO Į KOMISIJĄ, ATŠAUKIMO IR ATSISKAITYMO TVARKA

3.1. PLB valdybos pirmininkas bei PLB atstovas Lietuvoje komisijos nariu tampa remiantis Lietuvos Respublikos

Vyriausybės 2009 m. balandžio 22 d. nutarimu Nr. 335 „Dėl Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos sudarymo“.

3.2. Šešis (6) PLB atstovus iš savo tarpo išsirenka PLB Valdyba.

3.3. PLB Valdyba savo atstovų į Komisiją pavardes Ministrui Pirmininkui pateikia per jo tarnybos nurodytą laikotarpį.

3.4. PLB atstovų kadencija sutampa su PLB Valdybos kadencija.

3.5. Dėl įvairių priežasčių PLB Valdybos išrinktam atstovui pasitraukus iš Komisijos, į jo vietą, vadovaujantis šiuose nuostatuose numatyta tvarka, išrenkamas naujas atstovas.

3.6. PLB atstovai Komisijoje, išskyrus 3.1. pkt. numatytus atvejus, keičiami PLB Valdybos sprendimu.

3.7. Komisijos darbe svečio teisėmis, iš anksto suderinus tai su Komisijos pirmininko pavaduotojais, gali dalyvauti PLB įvairių sričių ekspertai, ypač mokslo, švietimo, kultūros centrų ir pan. atstovai.

3.8. PLB pirmininkas(-ė) LB kraštų pirmininkams bei PLB Seimo nariams persiunčia suderintų ir Komisijos pirmininko pasirašytų posėdžių protokolų kopijas. ■

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBOS PIRMININKĖS

Regina Narušienė

Reginos Narušienės PRANEŠIMAS

2006

metų rugpjūčio 9 dieną PLB XII Seimas patvirtino PLB viziją ir misiją, kuriomis PLB Valdyba buvo paskatinta sukurti įvairių veiklos sričių komisijas ir ieškoti efektyvesnių veiklos vykdymo būdų, atitinkančių moderniosios civilizacijos iššūkius. Dar 2006 metais Valdyba pasiskirstė veiklos sritimis ir sukūrė tų sričių komisijas. Tokį veiklos pasiskirstymą perėmė bei tęsė ir ši Valdyba.

PLB XIII Seimas išrinko 11 narių PLB Valdybą. Remdamiesi PLB Konstitucija, pareigomis ir darbo sritimis Valdybos nariai pasiskirstė

patys. Į Valdybą papildomai buvo įtraukti be rinkimų dar du nariai: PLB atstovė Lietuvoje Vida Bandis ir prelatas Edmundas Putrimas, paskirtas rūpintis Sielovados reikalais. PLB Konstitucija numato, kad be Seimo išrinktų PLB Valdybos narių, į PLB Valdybos sudėtį taip pat įeina Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) pirmininkas arba PLJS valdybos paskirtas atstovas. Konstitucija įpareigoja PLB Valdybą derinti atskirų kraštų Lietuvių Bendruomenių švietimo, tautinės kultūros, socialinę, šalpos, ekonominę

ir politinę veiklą bei atstovauti Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, kurią sudaro visi už Lietuvos Respublikos ribų gyvenantys lietuviai. Pirmininkauti PLB Valdybai išrinkta Regina Narušienė.

Kiekvienas Valdybos narys apsiėmė pirmininkauti vienai komisijai. Iš viso sukurta 14 komisijų. Kiekviena jų turėjo Valdybai pateikti patvirtinti ilgalaikį ir trumpalaikį veiklos planus bei komisijos sudėtį. Patvirtinti planai ir komisijų sudėtis buvo paskelbti „Pasaulio lietuvių“ ir internetinėje PLB svetainėje.

Visuomeninių reikalų komisijos pirmininke tapo Regina Narušienė. Dalia Henke tapo PLB Valdybos pirmininkės pavaduotoja ir Europos kraštų reikalų bei Naujosios emigracijos reikalų komisijų pirmininke. Švietimo reikalų komisijos pirmininke paskirta Jūratė Caspersen; Pietų Amerikos reikalų komisijos pirmininku – Juan Ignacio Fourment Kalvelis; Rytų kraštų reikalų komisijos pirmininke – Vitalija Kolesnikova; Organizacinių reikalų ir specialiųjų projektų komisijos pirmininku – Petras Maksimavičius; PLB įvaizdžio, informacijos skleidimo ir „Pasaulio lietuvių“ reikalų komisijos pirmininke – Aurelija Norienė. Prel. Edmundas Putrimas vadovavo Sielovados reikalų komisijai; Antanas Rasiulis – Rusijos reikalų komisijai. Finansų komisijos pirmininku tapo Arūnas Pabedinskas, jam atsistatydinus, vadovavimo pareigas perėmė Renata Retkutė. Angelė Vaičiūnienė tapo JAV, Kanados, Australijos, Japoni-

jos ir Naujosios Zelandijos reikalų komisijos pirmininke. Kultūros reikalų komisijos pirmininku paskirtas Rimas Čuplinskas, jam atsistatydinus, pirmininkės pareigas perėmė Ramutė Žukaitė. PLB atstovybei Lietuvoje vadovauti ėmė Vida Bandis, PLB išdininku tapo Ramutis Pliūra. Virginija Grybaitė liko eiti PLB atstovybės Vilniuje administratorės, o Rimas Domanskis – PLB advokato pareigas. Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas Kęstas Pikūnas atstovavo ir pirmininkavo Sporto ir jaunimo reikalų komisijai.

Kadangi visi 14 Valdybos narių gyvena skirtinguose kraštuose ir žemynuose, dauguma pasitarimų ir posėdžių vyko elektroniniu būdu. Tam tikslui Valdyba priėmė darbo gaires. Iš viso šios kadencijos metu Valdyba surengė 18 posėdžių: dvylika elektroninių ir šešis akivaizdiniu būdu. Be šių posėdžių, kitiems reikalams išspręsti buvo surengta dar keletas papildomų elektroninių posėdžių. Siekdama informuoti ir veiksmingiau bendradarbiauti, Valdyba visoms PLB kraštų LB valdyboms išsiuntė kiekvieno posėdžio apibendrinimą. Posėdžių apibendrinimai taip pat pateikti „Pasaulio lietuvių“ ir internetinėje PLB svetainėje (plbe.org).

Vykdydama PLB XIII Seimo priimtą II.vii rezoliuciją, Valdyba 2009, 2010 ir 2011 metais PLB Seimo nariams išsiuntė visus pranešimus, paskelbtus PLB internetinėje svetainėje ir „Pasaulio lietuvių“. Elektroniniu paštu buvo persiųsta visa informacija, gauta iš LR Seimo ir PLB komi-

sijos, taip pat LR Vyriausybės Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos protokolai.

PLB būstinė Vilniuje tam tikrą laiką laikinai glaudėsi Gynėjų gatvėje. Šios Valdybos kadencijos pradžioje su LR Seimo atstovais susitarta PLB atstovybę grąžinti į LR Seimo patalpas (Gedimino pr. 53, III rūmai, 212 k.). Dirbant dabartinėse patalpose, PLB atstovybei lengviau palaikyti ryšius su LR Seimu. Nuoširdžiai dėkojame LR Seimui, ypač LR Seimo kancleriui Jonui Mileriui, padėjusiam įsikurti naujose patalpose.

Įsikūrus PLB, jai priklausė nedidelis LB skaičius, t. y. tik tos bendruomenės, kurios veikė demokratiškuose kraštuose. Atkūrus Lietuvos Nepriklausomybę, ėmė kurtis naujos Lietuvių Bendruomenės. Šiuo metu PLB priklauso 40 kraštų Lietuvių Bendruomenės (dar trys šiuo laiku nėra aktyvios), kurias ir koordinuoja PLB. Visų jų poreikiai ir patirtys labai skirtingos.

Vykdydama PLB XIII Seimo II.x rezoliuciją, PLB Valdyba 2012 metų rugpjūčio 7–10 dienomis, t. y. keturias dienas, organizuoja PLB XIV Seimą.

VISUOMENINIŲ REIKALŲ KOMISIJA. Komisijai vadovauja Regina Narušienė

POLITINĖ APLINKA

Vienas iš pagrindinių PLB Konstitucijoje minimų PLB veiklos tikslų yra remti Nepriklausomą Lietuvos valstybę ir jos demokratiškai išrinktas vadovybes. 1990 metais Lietuva atgavo Nepriklausomybę ▶

ir ilgainiui tapo NATO ir Europos Sąjungos nare. Lietuvos istorija ne kartą parodė, jog gyvename greta ne itin draugiškų kaimynų. Todėl visi, turintys Lietuvos ar kito krašto pilietybę užsienio lietuviai, turi stebėti politinę savo kraštų veiklą, susijusią su Lietuvos politine ateitimi. Skaudžiausias atsimenamas sutartis, kuriomis galingesnieji pavergė mūsų tautą. Ypač svarbu iš akių neišleisti Rusijos pozicijos Lietuvos atžvilgiu. Rusijos tarptautinė ir saugumo politika yra pagrįsta kažkada Vladimiro Putino išsakyta pozicija, jog didžiausia XX amžiaus geopolitinė katastrofa yra Sovietų Sąjungos žlugimas. Todėl Rusijos vadovų akyse Lietuva vis dar priklauso Rusijos interesų zonai, o savo interesų zonas, kaip parodė 2008 metų Rusijos ir Gruzijos susirėmimas, Rusija gina. Rusija į NATO žvelgia kaip į pagrindinę karinę grėsmę. Tai, kaip rodo, pavyzdžiui, 2009 metais kartu su Baltarusija surengti kariuomenės mokymai „Zapad 2009“, per kuriuos išbandyta gynyba nuo NATO, yra ne tik vidinė propaganda, bet rimta grėsmė mums.

Rusija rengiasi modernizuoti karines pajėgas, tuo siekdama sustiprinti savo gynybos ir puolimo prieš Vakarų galimybes. Visi šie pasiruošimai koncentruojami Kaliningrado srityje. Naujausias S-400 sistemos raketos „žemė-oras“ dislokuojamos Kaliningrade. Šios raketos 250 mylių atstumu, į kurį patenka ir Lietuva, gali sunaikinti bet kokį objektą. Naujausias ir tobuliausias radaras, galintis sekti objektus 2600 mylių atstumu, taip pat įrengtas Kaliningrade. Rusija

jau paskelbė apie tai, kad į Kaliningradą bus siunčiamos „Iskander“ balistinės raketos, kurios 250 mylių atstumu viską gali nušluoti nuo žemės paviršiaus.

Šiuo metu JAV siekia palaikyti gerus ryšius su Rusija, todėl norima panaikinti Džordžo V. Bušo administracijos sukurtą Europos apsaugos strategiją. Prezidento Baracko Obamos pažadas Dmitrijui Medvedevui būti palankesniau po rinkimų turi visus mus suneraminti. Paskutinio NATO suvažiavimo Čikagoje metu tapo aišku, jog naujų lėšų NATO gynybai tobulinti skirta nebus. Prezidentas B. Obama per tą patį suvažiavimą Čikagoje Baltijos kraštų vadovus užtikrino, kad jie bus apsaugoti, tačiau ar šio pažado tikrai užtenka?

PLB Valdyba, susirūpinusi dėl

PLB laikosi nuomonės, kad užsienio lietuviai turi prigimtine teise į Lietuvos pilietybę, ir nepritaria jokiai iniciatyvai, kuri LR pilietybę gali panaikinti ar ją atimti, net ir įgijus kitos šalies pilietybę.

galimos kitų šalių atominių elektrinių statybos Lietuvos pasienyje, įpareigojo Visuomeninių reikalų komisijos pirmininkę kreiptis į Jungtines Tautas, Europos Sąjungą ir JAV valstybės sekretorę Hillary Clinton, siekiant išreikšti susirūpinimą ir prašyti jų paramos apsaugoti Lietuvos Respubliką ir jos gyventojus. H. Clinton pripažino mūsų rūpestį.

Paskutiniu metu įtempti tapo Lietuvos ir Lenkijos santy-

kiai. Viena iš šių įtampų priežasčių – (nepagrįsti) skundai dėl lenkų diskriminacijos Lietuvoje. Lietuvių padėtis Lenkijoje ir jų diskriminacija šiuo atveju lenkams nėra įdomi.

PILIETYBĖ

2010 metų gruodžio 2 dieną buvo priimtas naujas LR pilietybės įstatymas. Jis tenkina daugelį tų užsienio lietuvių, kurie emigravo iki 1990 metų kovo 11 dienos, tačiau Lietuvos pilietybę atima iš tų emigrantų, kurie išvyko po 1990 metų kovo 11 dienos, išskyrus tuos, kurie kitos šalies pilietybę įgijo tarp 2003 metų sausio 1 dienos ir 2006 metų lapkričio 13 dienos Konstitucinio Teismo sprendimo įsigaliojimo, nes Konstitucinio Teismo sprendimas atgaline data negalioja.

PLB laikosi nuomonės, kad užsienio lietuviai turi prigimtine teise į Lietuvos pilietybę, ir nepritaria jokiai iniciatyvai, kuri LR pilietybę gali panaikinti ar ją atimti, net ir įgijus kitos šalies pilietybę. Ši pozicija gali būti įteisinta įstatymo būdu arba pakeitimus, kurių keitimas nereikalauja referendumo rengimo. PLB Valdyba neremia referendumo, nes nemano, jog bus įmanoma įvykdyti referendumo įstatymo reikalavimus. Išsamiau apie PLB poziciją pilietybės klausimu galite pasiskaityti Reginos Narušienės, J. D. straipsnyje „Lietuvos pilietybė“, paskelbtame internetinėje PLB svetainėje (www.plbe.org).

Visuomeninių reikalų komisijos pirmininkė pilietybės reikalus

aptarė susitikimuose su LR Seimo nariais, Seimo Užsienio reikalų ir Žmogaus teisių komitetų pirmininkais, Judėjimo išsaugoti Lietuvos pilietybę nariais užsienyje ir Lietuvoje. Pilietybės išsaugojimo problema nebus išspręsta tol, kol Lietuvoje tam neatsiras politinės valios ir noro. Artėjant LR Seimo rinkimams, PLB turės progą sužinoti kandidatų į LR Seimą poziciją pilietybės klausimu. Norėtusi atkreipti dėmesį į vieną iš paskutiniųjų LR Prezidentės Dalios Grybauskaitės pasisakymų, išsakytų jos viešnageš NATO suvažiavime Čikagoje metu.

Susitikime Lemonte su pasirinktais lietuvių organizacijų atstovais ji teigė, jog dvigubos pilietybės sampratos negalima įteisinti, tačiau „dėl prigimtinės pilietybės yra kita kalba. Man atrodo, kad tai galima išspręsti įstatymo pataisomis“ („Draugas“, 2012 m. gegužės 24 d.). Norėtusi tikėti, kad šis pareiškimas nebus užmirštas ir bus teikiamos įstatymo pataisos.

PLB XIII Seimo IV rezoliucija, raginanti LR Seimą kuo skubiau priimti naujos redakcijos Pilietybės įstatymą, leidžiantį lietuviams, įgijusiems Lietuvos pilietybę gimstant, jų vaikams, vaikaičiams ir provaikaičiams bet kuriomis aplinkybėmis išsaugoti Lietuvos Respublikos pilietybę, PLB Valdybos buvo įteiktas LR Seimui.

RYŠIAI SU LIETUVOS VALDŽIA

a) Ryšiai su LR Vyriausybe:

1. Užsienio reikalų ministerija:
„Globalios Lietuvos“ programa ir jos kūrimas: programą beveik dvejus metus kūrė trys Užsienio

lietuvių departamento darbuotojai. Prieš pradėdant kurti programą, PLB Valdyba surengė visų kraštų LB apklausą. Remiantis šios apklausos rezultatais, parengtas ir Valdybos patvirtintas bendradarbiavimo su Lietuva prioritetų sąrašas, papildomai išsakytos pastabos, poreikiai ir pageidavimai. Vykdamas PLB XIII Seimo II.vi(c) rezoliuciją, prioritetų sąrašas (kartu su pastabomis) lai-

Siekiant suvienyti tautą, reikėtų labiau remti Lietuvių Bendruomenes, kurios veikia kaip tarpininkės tarp visuomeninių ir valstybių platformų, ir nebandyti jų skaldyti.

ku pristatytas ir pateiktas Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijai. „Globalios Lietuvos“ (anksčiau vadintos „Globalios Lietuvos strategija“) programos tikslas – sudaryti galimybes kiekvienam lietuviui palaikyti politinius ir pilietinius ryšius su Lietuvos valstybe. „Globalios Lietuvos“ programa buvo nemažai taisyta, perrašyta. Kiekviename jos svarstymo etape PLB teikė savo siūlymus, pastabas, nuomones ir komentarus. Užsienio lietuviai veikia visuomeniniais pagrindais, remdamiesi savanoriškumo principais. „Globalios Lietuvos“ programa siekia įtraukti užsienyje gyvenančius lietuvius į valstybės gyvenimą. Užsienio lietuvius į valstybės gyvenimą įtrauksime tik tada, jeigu jiems bus pasiūlyta priimtina įtraukimo forma ir būdas. „Globalios Lietuvos“ programoje apeinamas pilietybės klausimas,

kurio sprendimas iš principo nulems užsienio lietuvių santykį su Lietuvos valstybe. Jei užsienio lietuviai nebus lygiateisiai valstybės nariai, galimybės įtraukti juos į valstybės kūrimo procesą nebus. Savanoriškai veiklai reikštis reikalinga ir tinkama platforma, ir tokios veiklos prasmės suvokimas. Todėl, siekiant suvienyti tautą, reikėtų labiau remti Lietuvių Bendruomenes, kurios veikia kaip tarpininkės tarp visuomeninių ir valstybių platformų, ir nebandyti jų skaldyti, kuriant naujus tinklus ar ieškant naujų draugų.

2. Užsienio lietuvių reikalų departamentas:

2009 metais panaikinus Tautinių mažumų ir išeivijos departamentą prie LR Vyriausybės, 2010 metais Užsienio reikalų ministerijoje (URM) įkurtas Užsienio lietuvių reikalų departamentas. Šis departamentas yra vienas iš 20 URM departamentų. Remiantis „Globalios Lietuvos“ veiklos programa, šis departamentas koordinuos 13 programą įgyvendinančių institucijų, kurių kiekvienai sudarytas atskiras biudžetas. Iki šiol tarpinstituciniam planui vykdyti Vyriausybės numatytos lėšos paskirtos nebuvo, todėl siekdamas įgyvendinti planą, įstaigos turės naudoti savo vidines lėšas. Iš ministerijų įvertinimo aiškiai matyti teisinių sąvokų, procedūrinių veiksmų aiškumo ir tikslingumo klūstys. Viena iš sričių, kurią turėjo koordinuoti šis departamentas, buvo neformalusis švietimas. PLB išreiškus nepasitenkinimą ▶

Departamento veikla dėl neformaliojo švietimo (lituanistinių mokyklų), LR Vyriausybė visas švietimo funkcijas nuo 2013 metų sausio 1 dienos sutiko perduoti kuruoti Švietimo ir mokslo ministerijai. Iš paties Departamento girdėjome, jog švietimas buvo jo prioritentinė veikla. Iki šiol tebekuriamą teisinę bazę, kuri leistų užsienio lietuviams dalyvauti kultūros projektuose. Užsienio lietuvių reikalų departamentas savo veiklos kol kas nepateisino.

Šios Valdybos kadencijos metu buvo išplėstos URM funkcijos, pagal kurias „ministerija kartu su diplomatinėmis atstovybėmis ir konsulinėmis įstaigomis tinklu yra pagrindinis komunikacijos su Lietuvos diaspora instrumentas“. Tradiciškai URM funkcijos buvo atstovauti Lietuvai užsienyje, o ne rūpintis savais tautiečiais. Mūsų manymu, užsienio lietuvių reikalų neturėtų kuruoti ši ministerija. Užsienio lietuvių (kurie sudaro beveik trečdalį lietuvių tautos) reikalus vertėtų pavesti atskiram departamentui prie Vyriausybės.

3. LR Vyriausybės Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisija:

Ši komisija LR Vyriausybės įkurta 2009 metais. Komisijai priklauso Ministras Pirmininkas, septyni jo kabineto ministrai bei keleto departamentų vadovai ir aštuoni PLB atstovai. PLB Valdyba, vykdydama PLB XIII Seimo II.vi(b) rezoliuciją, 2011 metų sausio 3 dieną priėmė nutarimą dėl PLB atstovų į šią Komisiją skyrimo, atšaukimo ir atsiskaitymo. Šis PLB Valdybos nutarimas teigia, jog PLB pirmininkas LB kraštų pirmi-

ninkams ir PLB Seimo nariams persiunčia suderintų ir Komisijos pirmininko pasirašytų posėdžio protokolų kopijas (PLB XIII Seimo II.vii rezoliucija).

Nuo 2009 metų kasmet rengiami du šios Komisijos, kuriai vadovauja premjeras, posėdžiai. Komisijos pirmininko pavaduotojai yra užsienio reikalų ministras ir PLB Valdybos pirmininkė. Komisijai taip pat priklauso: PLB atstovė Lietuvoje V. Bandis, prelatas E. Putrimas, Petras Maksimavičius, Dalia Henke, Jūratė Carpersen, Renata Retkutė, pakeitusi Algį Luką, ir Ramutė Žukaitė, pakeitusi Antaną Rasiulį. Komisija teikia pasiūlymus dėl valstybės institucijų veiksmų koordinavimo, stiprinant ryšius su užsienio lietuviams, įtraukiant juos į Lietuvos politinį, visuomeninį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą,

Mūsų manymu, užsienio lietuvių reikalų neturėtų kuruoti ši ministerija. Užsienio lietuvių reikalus vertėtų pavesti atskiram departamentui prie Vyriausybės.

bei teisės aktų projektų, susijusių su užsienio lietuvių reikalais, parengimo ir parengtų teisės aktų projektų tikslingumo.

Šios Valdybos kadencijos metu vykusių Komisijos posėdžių diskusijos buvo prasmingos ir vaisingos. Susitarta, kad PLB ir LR valdymo institucijos aktyviai dalyvaus sprendžiant pilietybės klausimus ir kad bendradarbiausime kurdami strategijas. Buvo aptartas užsienyje esančio Lietuvai reikšmingo istorijos ir kultūros paveldo išsaugo-

jimas, užsienio lietuvių archyvų saugojimo problema, pilietybės problemos, internetinis balsavimas, Lenkijos lietuvių problemos su Lenkijos valdžia, be kita ko, aptartas ir Komisijos darbo organizavimas. Šiai Komisijai veikiant, Lietuvos archyvų departamentas prie Lietuvos Vyriausybės kartu su PLB Valdyba sukūrė ir patvirtino Užsienio lietuvių archyvų tvarkymo ir panaudojimo veiksmų planą ir sutartis. Tai vienas iš geriausių bendradarbiavimo projektų, sukurtų šioje Komisijoje. Šiais metais per šią Komisiją pradėdame bendradarbiauti su Kultūros ministerija. Taip pat tikimės veiksmingo bendradarbiavimo su Švietimo ir mokslo ministerija, ypač kuriant prasmingas programas. Laikomės nuomonės, jog LR Vyriausybės Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos sukūrimas yra vienas iš prasmingiausių Vyriausybės sprendimų. Išplėtus Komisijos funkcijas ir pratęsus pasirengimo posėdžius, Komisijos veikla gali tapti dar veiksmingesnė.

b) Ryšiai su Lietuvos Respublikos Seimu:

PLB XIII Seimas (II.vi(d) rezoliucija), siekdamas platesnio geografinio lietuvių atstovavimo, 2009 metų liepos 10 dieną įpareigojo PLB Valdybą dėti pastangas papildyti LR Seimo ir PLB Komisijos sudėtį LB atstovais iš Australijos ir Pietų Amerikos. 2009 metų rudenį PLB Valdyba išrinko 5 PLB atstovus ir po vieną atstovą iš Australijos ir Pietų Amerikos. PLB Valdyba pateikė prašymą LR Seimo Pirmininkei „artimiausiu metu pakeisti LR

Seimo ir PLB Komisijos nuostatus, padidinant PLB atstovų skaičių nuo 5 iki 7, kad būtų galima įtraukti atstovus iš Australijos ir Pietų Amerikos“. LR Seimo Užsienio reikalų komitetas, kuriam šis prašymas buvo nukreiptas, pranešė PLB Valdybai, JAV LB bei LR Seimo Pirmininkei, kad komitetas pritaria siūlymui, jog į Komisiją būtų įtraukta 10 užsienio valsty-

Dabartinės balsavimo procedūros trukdo Lietuvos piliečiams užsienyje balsuoti, be to, ne visi užsienio lietuvių balsai yra visuomet suskaičiuojami ir taip pažeidžiama LR Konstitucija.

bėse gyvenančių atstovų, išrinktų PLB Valdybos, neišskiriant nė vienos LB ir laikantis nuomonės, kad formuojant Komisiją būtų užtikrintas lygus Seimo ir užsienio valstybėse gyvenančių lietuvių atstovavimas. PLB XIII Seimas patvirtino PLB Valdybos priimtus naujus nuostatus ir jie buvo pateikti LR Seimui (PLB XIII Seimo II.vi(d)rezoliucija). 2011 metais rugsėjo 27 dieną LR Seimas, remdamasis Seimo Užsienio reikalų komiteto išvadomis, pakeitė šios Komisijos sudėtį ir įpareigojo PLB Valdybą išrinkti kiekvienam PLB atstovui pavaduotoją. Nuo 2011 metų spalio dirba naujos sudėties komisija. Jos pirmininkai: Paulius Saudargas ir Irena Gasperavičiūtė. Jų pavaduotojai: Rima Baškienė ir Joana Kuraitė-Lasienė. Per trejus kadencijos metus Komisija svarstė aktualius užsienio lietuviams bei Lietuvai klausimus, ieškojo tinkamų sprendimų, priėmė rezo-

liucijas. Posėdžiuose nagrinėtos temos ir problemos labai įvairios. Pastaruoju metu aktualiausias Komisijos svarstytas klausimas – Lietuvos pilietybės išsaugojimas, įgijus kitos valstybės pilietybę. Komisija laikosi PLB priimtos pozicijos: išlaikyti Lietuvos pilietybę įgijusiems ją gimstant, net ir gavus kitos valstybės pilietybę. Kitas labai aktualus ir svarbus užsienio lietuviams klausimas: Lietuvos Respublikos ryšys, santykiai su užsienio lietuviams. Tai ir URM Užsienio lietuvių departamento veikla bei projektinė parama, LR diplomatinių atstovybių bendradarbiavimas su tose šalyse gyvenančiomis bendruomenėmis, ir „Globalios Lietuvos“ programa bei jos įgyvendinimo galimybės. Šioje srityje Komisija mato trūkumų bei ragino URM pakeisti paramos užsienio lietuviams nuostatą, kuri numatytų galimybę, diplomatinėms atstovybėms rekomendavus, paremti neformalias užsienio lietuvių grupes. Deja, į šį Komisijos pasiūlymą atsižvelgta nebuvo. URM taip pat buvo raginta su užsienio lietuvių švietimu susijusias kompetencijas perduoti Švietimo ir mokslo ministerijai. Šių metų gegužės mėnesį paskutiniame posėdyje Komisija, apsvarsčiusi gautus atsakymus į 2011 metų lapkričio mėnesio rezoliuciją „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos veiklos palaikant ryšius su užsienyje gyvenančiais lietuviams“, priėmė sprendimą pasiūlyti LR Vyriausybei įkurti atskirą instituciją prie LR Vyriausybės, kuri rūpintųsi užsienyje gyvenančių lietuvių reikalais.

c) Užsienio lietuvių balsavimas: buvo dėta nemažai pastangų, kad užsienio lietuviai gautų galimybę balsuoti internetu. Tai padėtų ne tik skatinti pilietiškumą, bet ir leistų atspindėti užsienio lietuvių interesus Lietuvoje priimant vienokius ar kitokius sprendimus, taip pat stiprintų išvažiuosiuųjų gyvą ryšį su Tėvyne. Dabartinės balsavimo procedūros trukdo Lietuvos piliečiams užsienyje balsuoti, be to, ne visi užsienio lietuvių balsai yra visuomet suskaičiuojami ir taip pažeidžiama LR Konstitucija. Suteikiant galimybę balsuoti internetu tokių pažeidimų galima išvengti. Apie balsavimo internetu galimybes ir tokio balsavimo rengimo programą tarėmės su LR Seimo nariais, LR Vyriausybe, LR Vyriausybės rinkimų komisijos pirmininku Zenonu Vaigausku ir kompiuterinių technologijų skyriaus vyriausiąja specialiste Kristina Ivanauskaite. Balsavimo internetu projektą LR Seimui pateikė Paulius Saudargas, Ona Valiukevičiūtė, Rima Baškienė, Dalia Teišerskytė, Juozas Oleka, Saulius Bucevičius, Vytautas Bogušis ir Zita Užlytė, LR Seimo ir PLB komisijos nariai. Kol kas šis projektas yra užstrigęs Seimo komitetuose.

PLB ORGANIZACINIŲ REIKALŲ IR SPECIALIŲJŲ PROJEKTŲ KOMISIJA.

Komisijai Vadovauja Petras Maksimavičius

Šios Komisijos bei jos pirmininko pagrindinis uždavinys buvo rengti PLB Valdybai pasiūlymus, kaip gerinti PLB organizacinę

Petras Maksimavičius

Didėjant lietuvių emigracijos srautams, 2011 m. dažnai teko padėti naujoms besikuriančioms bendruomenėms organizuoti savo struktūrą bei pritaikyti jų statutinės veiklos nuostatus prie PLB Konstitucijos ir Lietuvių Chartos reikalavimų.

veiklą. PLB dalyvavimas įvairių bendrų su Lietuvos Respublika komisijų, darbo grupių, komitetų darbuose reikalauja geresnio veiksmų koordinavimo bei PLB prioritetinių veiklos sričių išryškavimo. 2010 metų pabaigoje buvo parengti ir patvirtinti LR Seimo ir PLB komisijos veiklos nuostatai bei Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos veiklos reglamentas (vykdant PLB XIII Seimo II.vi.(b) ir (d) rezoliucijas). Šie dokumentai padėjo efektyviau organizuoti šių institucijų darbą. Didėjant lietuvių emigracijos

srautams, 2011 metais dažnai teko padėti naujoms besikuriančioms bendruomenėms organizuoti savo struktūrą bei pritaikyti jų statutinės veiklos nuostatus prie PLB Konstitucijos ir Lietuvių Chartos reikalavimų. Siekiant ateityje palengvinti šį darbą, Komisija parengė ir PLB Valdyba patvirtino „Tapimo PLB nare taisyklės“, vykdant PLB XIII Seimo. IIvi(a) rezoliuciją. Taisyklės numato, kokius dokumentus besikurianti bendruomenė turi pateikti PLB Valdybai ir kokių nuostatų turi laikytis, kad remiantis PLB Konstitucijos ir Lietuvių Chartos reikalavimais galima būtų ją laikyti krašto LB. Numatytas taip pat laikas, per kurį PLB valdyba turi priimti sprendimą.

Komisijos nariai aktyviai dalyvavo LR Seimo ir PLB komisijos bei Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos darbuose, prisidėjo rengiant šių komisijų posėdžių darbotvarkes, nutarimų ir protokolų projektus. Komisijos narė Irena Gasperavičiūtė tapo LR Seimo ir PLB komisijos kopirmininke.

Baigiantis 2011 metams Komisija parengė 2012 metais vykstančio XIV PLB Seimo darbotvarkės, reglamento bei PLB Konstitucijos pakeitimo projektus.

Komisija, apklaususi visų PLB kraštų lietuvių bendruomenes, pateikė PLB Valdybai patvirtinti bendradarbiavimo su Lietuva prioritetų sąrašą su 4 puslapių pastabomis, poreikiais ir pageidavimais, kuris buvo iki 2009 metų spalio 15 dienos pateiktas Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo

komisijai (vykdant PLB Seimo II.vi(c) rezoliuciją).

2012 metais Komisija aktyviai dalyvauja sprendžiant XIV PLB Seimo organizacinius klausimus.

PLB ATSTOVYBĖS LIETUVOJE VEIKLA 2009–2012 METAIS.

Atstovybei vadovauja Vida Bandis
PLB yra įsteigusi savo atstovybę Vilniuje, kurios pagrindinis tikslas yra atstovauti PLB Valdybai ir per ją visiems užsienio lietuviams. PLB atstovybei Vilniuje nuo 2009 metų vadovauja PLB atstovė Vida Bandis.

PLB atstovė dalyvauja daugelio komisijų darbe. Ji yra URM Užsienio lietuvių organizacijų projektų atrankos komisijos narė. 2010 metais Užsienio lietuvių organizacijų projektų atrankos konkursui buvo pateikti 239 projektai, kurių bendra prašoma paramos suma – 2,59 mln. litų. Užsienio lietuvių organizacijoms ir lituanistinio švietimo įstaigoms 2010 metais buvo skirta 260,4 tūkst. litų. Visiškai arba iš dalies buvo finansuoti 89 projektai. 2011 metais užsienio lietuvių organizacijos iš viso pateikė 153 projektus, kurių bendra prašoma paramos suma – 1,7 mln. litų. Visiškai arba iš dalies buvo finansuojami 84 projektai. Jiems skirta 255,5 tūkst. Lt. 2012 metais buvo pateikti 164 projektai, kurių bendra paramos suma – 1,68 mln. litų. Komisijos sprendimu visiškai arba iš dalies finansuojami 97 projektai, kurių suma – 268,5 tūkst. litų. PLB atstovė aktyviai dalyvavo darbo grupės „Globalios Lietuvos“ – išėjimo į valstybės gyve-

nimą ir kompleksinės Lietuvos valstybės politikos adaptavimo globalizacijos sąlygoms – strategijos projektui parengti darbe.

V. Bandis taip pat priklauso Valstybės paramos išėivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikams, vaikaičiams, provai-
kaičiams skyrimo komisijai. Paramos tikslas: remti išėivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikų, vaikaičių, provaikaičių studijas Lietuvos aukštosiose mokyklose. 2010 metais išmokėta 88,30 tūkst. litų vienkartinių socialinių išmokų ir socialinėms stipendijoms skirta 260,25 tūkst. litų. 2011 metų pavasario semestrą gauti 135 prašymai ir skirtų lėšų – 222 300 litų – pakako patenkinti visiems prašymams. Rudens semestrą gauti 144 prašymai iš 16 šalių. Švietimo ir mokslo ministerijai papildomai paskyrus lėšų, taip pat buvo patenkinti visi prašymai. PLB atstovė dalyvauja

Lituanistikos plėtros komisijos posėdžiuose. Komisija teikia pasiūlymus Vyriausybei dėl Lietuvos kultūros, visuomenės ir valstybės sąveikos stiprinimo, lituanistinio paveldo puoselėjimo ir lituanistinio ugdymo, lituanistikos tyrimų plėtros, koordinavimo, sklaidos ir lituanistų mokslininkų rengimo.

V. Bandis dalyvauja LR Seimo ir PLB komisijos posėdžiuose, taip pat yra Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos narė. Šios komisijos pagrindinis tikslas – teikti Vyriausybei pasiūlymus dėl valstybės santykių su užsienio lietuviams strateginių veiklos kryptių ir jų įgyvendinimo, valstybės institucijų veiksmų koordinavimo, stiprinant ryšius su užsienio lietuviams, įtraukiant

PLB yra įsteigusi savo atstovybę Vilniuje, kurios pagrindinis tikslas yra atstovauti PLB Valdybai ir per ją visiems užsienio lietuviams.

juos į Lietuvos politinį, visuomeninį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą.

PLB atstovė taip pat dalyvauja Mokslo studijų stebėsenos ir analizės centro ruošiamuose Lietuvos mokslo ir studijų sistemos įžvalgos ekspertų grupės posėdžiuose. Komisijos tikslas – sukurti įvairius mokslo ir studijų plėtros ateities vizijos scenarijus.

V. Bandis yra ekspertų darbo grupės, kuri teiks kultūros ministrui pasiūlymus dėl Lietuvos tremtinių ir politinių kalinių kapų ir perlaidojimo vietas žyminčių paminklų tvarkymo projektų dalinio finansavimo iš valstybės biudžeto lėšų, narė.

LR Seime svarstant Pilietybės įstatymą, PLB atstovė dalyvavo Seimo posėdžiuose, susitikimuose su Seimo nariais, radijo ir televizijos laidose išsakė PLB poziciją užsienio lietuviams ypač svarbiu pilietybės klausimu.

Ji atstovauja PLB Vytauto Didžiojo universiteto taryboje, Vasario 16 gimnazijos kuratorijoje. Šiais metais PLB atstovė buvo Lietuvos laikinosios vyriausybės ministro pirmininko Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio palai-
kų perlaidojimo komiteto narė ir dalyvavo su tuo susijusiuose renginiuose.

2011 metų liepos 3–5 dienomis vyko XV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas. PLB atstovė buvo simpoziumo organizacinio komiteto narė.

Atstovybė organizavo kraštų LB ir Jaunimo sąjungų valdybų pirmininkų suvažiavimus 2010 ir 2011 metais Vilniuje. 2012 metų ▶

Vida Bandis

rugpjūčio 7–10 dienomis Vilniuje vyks PLB XIV Seimas, pagrindinius organizacinius darbus vykdo PLB atstovybė.

PLB atstovybė Vilniuje organizuoja „Pasaulio lietuvių“ spausdinimo darbus, administruoja prenumeratą, tvarko prenumeratorių sąrašą bei išsiuntinėja žurnalą prenumeratoriams. V. Bandis pasirašė sutartį su Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka dėl žurnalo „Pasaulio lietuvių“ perkėlimo į virtualią erdvę. Jau dabar interneto portale www.epaveldas.lt galima rasti ir perskaityti visus „Pasaulio lietuvių“ numerius nuo 1963 iki 2010 metų.

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20-mečio proga atstovybė organizavo iškilmingą PLB parodos „Lietuviais esame mes gimę“ atidarymą Seimo rūmuose. Parodą aplankė Seimo nariai, vilniečiai ir Vilniaus svečiai.

V. Bandis per šiuos metus aplankė lietuvius Sankt Peterburge (Floridos valstija, JAV), dalyvavo Vasario 16-osios gimnazijos 60-mečio ir Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20-mečio minėjime Hiutenfelde (Vokietija), lankėsi lietuvių bendruomenėse Seinuose ir Punske (Lenkija). PLB atstovė atstovavo PLB įvairiuose renginiuose, minėjimuose, posėdžiuose, meno, fotografijų bei knygų pristatymuose, kurie susiję su užsienio lietuviams.

KULTŪROS REIKALAI

PLB kilnojamoji paroda

Vykdamas PLB XIII Seimo II.viii rezoliuciją, buvo sukurta kilnoja-

moji PLB Valdybos paroda „Lietuviais esame mes gimę“. Paroda sukurta iš 18 stendų su autentiskomis nuotraukomis ir tekstais, apibūdinančiais pastarojo šimtmečio lietuvių emigracijos klajones po pasaulį. Šios parodos tikslas – aplankyti įvairiose Lietuvos vietovėse gyvenančius tautiečius ir supažindinti juos su užsienio lietuvių politine kova dėl Lietuvos okupacijos nepripažinimo, taip pat parodyti PLB veiklą ir šios institucijos įnašą, ugdant ir išlaikant užsienyje gyvenančių lietuvių tautinę tapatybę. Parodos kuratorius – Leonas

Vykdamas PLB XII Seimo II.iv rezoliuciją, buvo sudaryta specialistų darbo grupė, kuri, bendradarbiaudama su LB kraštų valdybomis, paruošė užsienio lietuvių archyvų tvarkymo programą.

Narbutis. Paroda atidaryta 2009 metų lapkričio 16 dieną Tuskulėnų rimties parko memorialinio komplekso konferencijų salėje. Ji aplankė: Vytauto Didžiojo universitetą, LR Seimą, Lietuvos karo akademiją, Kėdainių krašto muziejų, Kybartų gimnaziją, Vilniaus mokyklas, Kretingą, Palangą, Nidą, Biržus, Šaulius, Panevėžį, Tytuvėnus, Pagėgius, Alytų, Marijampolę, Plungę, Joniškį, Lazdijus, Veisiejus. Retkarčiais su paroda keliavo JAV gimusi Lietuvos rašytojų sąjungos narė Eglė Juodvalkė, kuri atliko poetinę programą. PLB Valdyba yra nuoširdžiai dėkinga L. Narbučiui ir E. Juodvalkei už jų pagalbą.

Archyvai

Vykdamas PLB XII Seimo II.iv rezoliuciją, buvo sudaryta specialistų darbo grupė, kuri, bendradarbiaudama su LB kraštų valdybomis, paruošė užsienio lietuvių archyvų tvarkymo programą. PLB Valdyba programą patvirtino, šiuo metu rūpinamasi jos įgyvendinimu. Archyvų darbo grupei pirmininkauti paskirta Daiva Barzdukienė. Darbo grupei priklauso Ramūnas Kondratas, Dalė Lukienė ir Giedrė Milerytė. Darbo grupės tikslas – padėti kraštų LB išlaikyti, sutvarkyti ir paruošti LB archyvus, kad jie būtų prieinami visuomenei. PLB Valdybos pirmininkė R. Narušienė ir Lietuvos vyriausiasis archyvaras Ramojus Kraujelis 2011 metų gegužės 2 dieną pasirašė „Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos Archyvų tvarkymo planą“.

Šiame plane nurodyti trys svarbūs uždaviniai: 1. Surinkti (susisteminti) informaciją, kur Lietuvoje yra saugomi užsienio lietuvių archyvai; 2. Įvertinti (ne vėliau kaip iki 2019 m.) užsienio lietuvių archyvus, esančius ne Lietuvoje; 3. Padaryti užsienio lietuvių archyvus prieinamus vartotojams.

2011 metais archyvų darbo grupė išsiuntė šiuos dokumentus:

1. Du archyvų tvarkymo gairių komplektus („Ką laikyti ir kaip tvarkyti“ ir „Asmeninio archyvo kaupimo gaires“);

2. Du Lietuvos institucijų, kurios ateityje galėtų priimti saugoti užsienio lietuvių archyvus, sąrašus: a) 15 Lietuvos valstybės archyvų, kurie priklauso Lietuvos

vyriausiojo archyvaro tarnybai, sąrašą; b) Kultūros ministerijos parengtą 22 bibliotekų ir muziejų sąrašą.

Šiuo metu tęsiasi archyvų darbo grupės rinkimas ir mūsų archyvų įvertinimas.

Kultūros metai

LR Vyriausybė ir PLB Valdyba 2011-uosius metus paskelbė 100-ųjų M. K. Čiurlionio mirties metinių metais. PLB Valdyba nupirko ir kraštų bendruomenėms išdalijo knygas „Čiurlionis Vilniuje“ (kartu su DVD). Taip pat buvo išdalytos kompaktinės plokštelės „M. K. Čiurlionis. Liaudies dainos ir fortepijoniniai kūriniai“ ir „Muzikinė dėžutė“, skirta vaikams. Kompaktines plokšteles parūpino LR Vyriausybė.

2012-uosius metus PLB Valdyba paskelbė Maironio metais, o 2013-uosius – S. Dariaus ir S. Girėno metais. XIV Seimo suvažiavimui PLB Valdyba rengia Maironio minėjimą ir parodą, kuria siekiama atspindėti Maironio pėdsakus užsienyje. Meninę programą kuria Kultūros ministerija. Su Kultūros ministerija susitarėme ir ji įsipareigojo užsienio kraštų LB surengtus Maironio bei S. Dariaus ir S. Girėno minėjimų renginius įtraukti į Lietuvos programų sąrašą. Tokiu būdu informuojant Lietuvos gyventojus apie mūsų veiklą, bus vykdoma PLB XIII Seimo II.vii rezoliucija.

Valdovų rūmai

Dėl įvairių priežasčių Valdovų rūmų atkūrimo darbai nėra baigti. PLB Seimas buvo pirmasis, pareiš-

kęs paramą atstatyti šiuos rūmus, šiam tikslui rinko aukas, todėl mes ir toliau rengiamės prisidėti atstatant ir užbaigiant rūmus. PLB sukauptos lėšos buvo perduotos Valdovų rūmų paramos fondui, veikiančiam Lietuvoje. JAV LB yra įkūrusi savo komitetą Valdovų rūmų statyboms remti. Tikimės, jog PLB Valdybos atsisveikinimo vakarą PLB XIV Seimui galėsime pristatyti ir kartu oficialiai Valdovų rūmams įteikti JAV lietuvių lėšomis sukurtą „Laisvės varpą“ ir, laiku užbaigus, saulės laikrodį.

INFORMACIJOS SKLAIDA, PLB ĮVAIZDIS IR „PASAULIO LIETUVIS“

„Pasaulio lietuvių“ iki 2011 metų balandžio laikinai redagavo Audronė Škiudaitė. 2011 metų balandį redagavimą perėmė tuometinis Jungtinės Karalystės LB narys K. Pikūnas, kuris įsipareigojo perimti visas su „Pasaulio lietuvių“ leidyba susijusias pareigas. Žur-

Vienas iš pagrindinių PLB tikslų yra padėti 41 krašto LB vystyti ir koordinuoti jų veiklą. Kad PLB galėtų geriau atlikti savo pareigas, reikia rasti veiksmingą būdą, kaip pateikti ir skleisti informaciją.

nalas atgijo, pasikeitė jo išvaizda ir turinys. Deja, jo leidyba nebuvo sklandi: nesilaikoma leidybos terminų, supainiota žurnalo numeracija, atsirado siuntimo problemų į kai kurias šalis, dėl to kai kurie prenumeratoriai kelis „Pasaulio lietuvių“ numerius gavo per vėlavimą, o kai kuriose šalyse –

leidinių visai negavo. Rugsėjo mėnesio leidinys buvo apleistas nė nebaigtas. Paskutinius 2011 metų numerius redagavo Deimantė Dokšaitė. Žurnalo leidyba ir toliau nuostolinga. Įvairiausiais būdais raginame PLB narius užsisakyti žurnalą, tačiau tik nedidelė dalis buvusių PLB Seimo narių yra jį užsiprenumeravę.

PLB XIII Seimas (II.ix rezoliucija) įpareigojo PLB Valdybą surasti būdus išlaikyti „Pasaulio lietuvių“. PLB Valdyba laikosi nuomonės, jog šis leidinys gerina pasaulyje gyvenančių lietuvių tarpusavio ryšius, užtikrina informacijos skaidą Lietuvoje. PLB XIV Seime turėsime nuspręsti „Pasaulio lietuvių“ likimą. Nuoširdžiai dėkojame PLB būstinei Vilniuje už leidinio administravimą, spausdinimą ir išsiuntinėjimą. Be atstovybės Vilniuje pagalbos nebūtume galėję įvykdyti savo įsipareigojimų prenumeratoriams. Nuoširdžiai dėkojame ir Elenai Skališienei, jau 6 metus tvarkančiai „Pasaulio lietuvių“ išdą JAV. Jau daug metų Australijoje „Pasaulio lietuvių“ atstovas bei pagalbininkas yra mūsų energingas Antanas Kramilius. Jis surenka prenumeratorių mokesčius ir išsiuntinėja „Pasaulio lietuvių“ Australijos prenumeratoriams. Nuoširdžiai dėkojame už visą jo linksmai atliktą darbą.

Vienas iš pagrindinių PLB tikslų yra padėti 41 krašto LB vystyti ir koordinuoti jų veiklą. Kad PLB galėtų geriau atlikti savo pareigas, reikia rasti veiksmingą būdą, kaip pateikti ir skleisti informaciją ne tik kraštų valdyboms, bet ir visiems užsienio lietuviams bei Lietuvos žmonėms ▶

ir net užsieniečiams. Informacijos sklaidai PLB Valdyba yra sukūrusi svetainę www.plbe.org, tačiau norėdami, kad internetinė svetainė kuo geriau atitiktų ne tik Valdybos, bet ir užsienio lietuvių bei kraštų valdybų lūkesčius, poreikius bei būtų dažniau lankoma, nusprendėme ją patobulinti. PLB Valdybos pirmininkė kreipėsi į visus LB pirmininkus, PLB Seimo narius bei Bendruomenės veikėjus, kviesdama juos atsakyti į PLB Valdybos sukurtos apklausos klausimus. Apklausos rezultatų išvados ir rekomendacijos buvo pateiktos PLB Seimo nariams. PLB pageidautų, kad pagrindinė informacija svetainėje būtų pateikta lietuvių, anglų, ispanų ir rusų kalbomis. Norime sukurti tokią svetainę, kuri būtų prieinama naudotis savo atskirų internetinių svetainių neturintiems PLB kraštams. Manome, kad reikia įsteigti atskirą kolegiją, kuri rinktų ir svetainės administratoriui pateiktų visą reikalingą informaciją. Dabartinė PLB svetainės versija yra patobulinta ir sėkmingai veikia. Ją sukūrė ir toliau tobulina Sigitas Birgelis. Administruoti svetainę jam vienam nėra lengva, nes informacija jį pasiekia nereguliariai. Nuoširdžiai dėkojame S. Birgeliui už jo savanoriškai atliekamą darbą.

ŠVIETIMO REIKALŲ KOMISIJA. Komisijai

vadovauja Jūratė Caspersen

PLB XIII Seimo metu, 2009 metų liepą, žinojome apie LR Vyriausybės ketinimus reorganizuoti Tautinių mažumų ir išeivijos

Jūratė
Caspersen

Nuo 2010 m. užsienio lietuvių švietimo įstaigų kuravimas buvo padalytas tarp dviejų ministerijų: formaliojo švietimo institucijos perėjo ŠMM atsakomybėn, o savaitgalinės lituanistinės mokyklos – URM.

departamentą (TMID) prie LR Vyriausybės, jo funkcijas išskirsiant Kultūros, Švietimo ir mokslo (ŠMM) bei Užsienio reikalų ministerijoms (URM). Nuo 2010 metų sausio užsienio lietuvių švietimo įstaigų kuravimas buvo padalytas tarp dviejų ministerijų: 14 formaliojo švietimo institucijų (Lenkijoje, Baltarusijoje, Latvijoje, Kaliningrado srityje, Maskvoje ir Vasario 16-osios gimnazija Vokietijoje) perėjo ŠMM atsakomybėn, o likusios maždaug 180 savaitgalinių lituanistinių mokyklų buvo pavestos kuruoti URM. Švietimo

ir mokslo ministerija savo naujoms funkcijoms vykdyti 2010 metų vasario 8 dieną prie Vilniaus vidurinės mokyklos „Lietuvių namai“ įkūrė Užsienio lietuvių švietimo centrą ir pradėjo plėtoti sistemingą ir planinę veiklą su atskiromis mokyklomis bei skatinti glaudų tarpusavio bendradarbiavimą tarp užsienyje esančių mokyklų ir mokyklos „Lietuvių namai“. ŠMM taip pat pasirūpino nemaža pinigine Lietuvos parama, skirta Vasario 16-osios gimnazijos Vokietijoje priestatui finansuoti, taip pat paremti Lenkijos lietuvių mokykloms ir pagerinti jose esančioms mokymo sąlygoms.

Neformaliojo švietimo institucijoms kuruoti Užsienio reikalų ministerijoje Užsienio lietuvių departamente (ULD) analogiško vieneto sukurta nebuvo. Todėl nebuvo aišku, kas Departamente konkrečiai yra atsakingas už lituanistinio švietimo kuravimą. Kai kurios TMID funkcijos, pvz., mokytojų ir kultūros darbuotojų (apie 45) įdarbinimas užsienio šalių neformaliojo švietimo institucijose, vadovėlių ir mokomosios medžiagos pristatymas mokykloms ir kasmetinio mokytojų (apie 40 per metus) kvalifikacijos kėlimo seminaro organizavimas Lietuvoje, buvo gana sėkmingai tęsiamos, bet nebuvo sistemingo ir kryptingo darbo gerinant lituanistinio švietimo plėtrą. Beveik jokių poslinkių nebuvo plėtojant mokymo turinį ir priemones. Užuoat bendradarbiavęs su PLB Švietimo komisija, ULD noriau siekė bendrauti tiesiogiai su mokymo įstaigomis, todėl nyko

siejančioji grandis ir silpo komunikacija. Susilpnėjusią komunikaciją gerai iliustruoja ir tai, jog Švietimo komisijos nariai nebuvo kviečiami į Lietuvoje organizuojamus užsienio lituanistinių mokyklų mokytojų ir mokyklų vadovų kvalifikacijos kėlimo seminarus. Departamentas nesureagavo ir į PLB Švietimo komisijos pirmininkės prašymą, kuriame siūlyta į pasitarimą, vykusį prieš XV mokslo ir kūrybos simpoziumą, su užsienio lietuvių švietimą kuruojančiomis institucijomis Lietuvoje sukviesti PLB Švietimo komisijos narius (7 žmones).

Pokyčius šioje situacijoje inicijavo LR Seimo ir PLB komisijos bei Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos narių reikalavimai į posėdžių darbotvarkes įtraukti neformaliojo švietimo kuravimo klausimą ir siekti, kad jo kuravimas būtų iš URM perduotas ŠMM. LR Vyriausybė 2012 metų gegužės mėnesį šį užsienio lietuvių prašymą nusprendė patenkinti. Kadangi neformaliojo švietimo kuravimo funkcijos yra susijusios su biudžeto ir žmogiškųjų resursų planavimu, oficialiai jų kuravimas ŠMM bus perduotas nuo 2013 metų sausio 1 dienos.

Dėl susidariusios tokios situacijos, taip pat nemaža dalimi dėl ekonominio ir finansinio nuosmukio pasekmių Lietuvoje, PLB XIII Seimo priimtos rezolucijos II.i a), b) ir c) dalys nebuvo įvykdytos (i. „Sudaryti specialistų darbo grupę, kuri bendradarbiaudama su Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerija ir Tautinių

mažumų ir išeivijos departamentu prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir kraštų LB valdybomis parengtų: (a) mokyklinio amžiaus vaikų lietuvių kalbos žinių testavimo sistemą, pagal kurią būtų nustatomas vaikų lietuvių kalbos žinių lygis ir suteikiamas ŠMM pripažįstamas dokumentas; (b) atnaujintą programą ir vadovėlius užsienio mokiniams, kuriems lietuvių kalba yra antroji kalba; (c) užsienyje dirbančių lituanistinių mokyklų mokytojų kvalifikacijų kėlimo programą ir darbo stažo pripažinimo sistemą“).

PLB XIII Seimo priimta rezolucija II.ii „skatinti, remti ir plėsti JAV LB Krašto valdybos sukurtą lietuvių išeivijos studentų stažuotės Lietuvoje (LISS) programą, kuri lietuvių kilmės jaunimui padeda geriau pažinti Lietuvą, užmegzti ir plėtoti ryšius

Užuoat bendradarbiavęs su PLB Švietimo komisija, ULD noriau siekė bendrauti tiesiogiai su mokymo įstaigomis, todėl nyko siejančioji grandis ir silpo komunikacija.

su Lietuvos gyventojais, ugdo profesinę ir pasaulėžiūrinę brandą bei lavina lietuvių kalbos gebėjimus“ buvo vykdoma. LISS programa buvo pristatyta ir aptarta dviejuose PLB renginiuose: XV mokslo ir kūrybos simpoziume Kaune ir LB kraštų pirmininkų bei Jaunimo sąjungų pirmininkų suvažiavime Vilniuje 2011 metų vasarą.

Šios PLB Valdybos kadencijos metu LISS programa neteko savo įkūrėjos ir energingos vadovės

a. a. Birutės Bublienės. Teigiami LISS programos rezultatai parodė gerą jos rengėjų įdirbį. Programa, globojant JAV LB, toliau sėkmingai tęsiama. Didele dalimi LISS programos sėkmė priklauso ir nuo partnerių Lietuvoje – VDU Pasaulio lietuvių akademijos (projekto koordinatore Vida Bagdonavičienė). Labai panašią programą vykdė ir Jungtinės Karalystės jaunimo sąjunga, organizavusi studentų vasaros praktikas Lietuvos bendrovėse.

PLB XIII Seimo II.iii rezolucija – „skleisti informaciją per žiniasklaidą ir LB krašto valdybas apie galimybę užsienyje gyventantiems vaikams grįžti į Lietuvą gyventi ir mokytis Vilniaus vidurinėje mokykloje „Lietuvių namai“ – buvo ir yra sistemingai vykdoma. Didelė sėkmės dalis priklauso dabar jau gimnazijai „Vilniaus lietuvių namai“ ir Užsienio lietuvių švietimo centrui. Net keletą kartų per metus yra paruošiamos ir po LB kraštų valdybas išsiuntinėjamos informacinės skrajutės-kvietimai mokytis mokykloje. PLB savo ruožtu kaskart įdeda šią informaciją į žurnalą „Pasaulio lietuvis“ ir skatina LB pirmininkus skelbti ją savo internetinėse svetainėse bei išsiuntinėti potencialioms lietuvių šeimoms savo kraštuose. Naudojami informacijos skaidos būdai, matyt, yra veiksmingi, nes mokykloje, 2011 metų gegužės 27 dieną atšventusioje 20 metų gyvavimo jubilieju, šiandien mokosi lietuvių tremtinių ir išeivių palikuonys iš 19 pasaulio šalių. Užsienio lietuvių švietimo srityje turime pagrįstai ▶

Edmundas
Putrimas

2010 ir 2011 metais prelato E. Putrimo aplankytos Vokietijos, JAV, Airijos, Venesuelos, Argentinos, Brazilijos, Urugvajaus, Anglijos, Rusijos, Kanados, Islandijos lietuvių bendruomenės.

pasidžiaugti Lietuvoje sėkmingai veikiančiomis įvairiomis programomis ir skatinimo bei rėmimo iniciatyvomis. Pavyzdžiui, ŠMM kasmet lietuvių kilmės užsieniečiams ir išeivijos palikuonims skiria 100 kvotinių valstybės finansuojamų vietų Lietuvos universitetuose ir kolegijose mokytis. Valstybinis studijų fondas kasmet skiria dviejų rūšių stipendijas (už studijų rezultatus ir socialines vienkartinės). 2011 metais joms buvo skirta beveik 450 000 litų, jas gavo 144 studentai.

Sėkmingai gyvuoja ilgamečio PLB Švietimo komisijos nario

dr. Stasio Bačkaičio kuruojami Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumai (XV įvyko 2011 metų vasarą Vilniuje ir Kaune), taip pat kasmetinės 3–5 mokslo premijos, ŠMM skiriamos lietuvių kilmės ir Lietuvos pilietybę turintiems mokslininkams, gyvenantiems užsienyje, už jų mokslinius pasiekimus ir bendradarbiavimą su Lietuva.

Šiuo metu Lietuva įvairiais būdais, programomis ir iniciatyvomis siekia ne tik susigrąžinti po pasaulio mokslo ir mokymo institucijas pasklidusius lietuvių mokslininkus ir aukštos kvalifikacijos specialistus, bet ir pritraukti užsienio mokyklas baigusius jaunuolius studijuoti Lietuvoje. Kraštų LB aktyviai talkina šiame darbe, skleisdamos informaciją tautiečiams savo gyvenamuose kraštuose ir ragindamos lietuvius dalyvauti bendruose su Lietuva projektuose.

SILOVADOS REIKALŲ KOMISIJA. Komisijai vadovauja prelatas Edmundas Putrimas

2009 metais į PLB Valdybą rinkimų įtrauktas naujas narys – prelatas Edmundas Putrimas. Jis atsakingas už Sielovados reikalų komisijos veiklą. Prel. E. Putrimas šios PLB Valdybos kadencijos metu aktyviai dalyvavo po įvairias pasaulio šalis išsibarsčiusių lietuvių sielovadinėje veikloje. 2010 ir 2011 metais prelatas kaip kapelionas, glėbėjas ir paskaitininkas dalyvavo Pietų Amerikoje surengtuose XIV ir XV Pasaulio lietuvių jaunimo kongresuose. 2010 ir 2011 metais jo aplankytos Vokietijos, JAV, Airijos, Venesuelos, Argen-

tinės, Brazilijos, Urugvajaus, Anglijos, Rusijos, Kanados, Islandijos lietuvių bendruomenės; Montevidėjaus (Urugvajus) ir Limos (Peru) kalėjimuose aplankyti lietuviai kaliniai. 2010 metų gegužės mėnesį prel. E. Putrimas pradėjo tartis su Mančesterio (Salfordo) vyskupijos kurijos atstovais dėl galimybių steigti lietuvių katalikų misiją. Deryboms pasisekus, jau 2011 metų spalį Mančesteryje (Anglijoje) įsteigta lietuvių katalikų misija. Jos vadovu paskirtas kun. Donatas Klimašauskas iš Šiaulių vyskupijos. Tad vykdant PLB XIII Seimo rezoliuciją II.v, 2010 ir 2011 metais užsienio LB gana aktyviai palaikė ryšį su prel. E. Putrimu.

2010 ir 2011 metais prel. E. Putrimas dalyvavo įvairiuose dvasininkų suvažiavimuose: JAV lietuvių kunigų Vienybės metiniame suvažiavime, IV Europos dvasininkų suvažiavime Kaune ir Vilniuje, Lietuvos vyskupų konferencijos plenariniame posėdyje, JAV Vyskupų konferencijos plenariniuose posėdžiuose Baltimorėje. Taip pat tiek 2010, tiek 2011 metais dalyvauta PLB ir PLJS suvažiavimuose Vilniuje, Užsienio lietuvių reikalų komisijos posėdžiuose.

2011 metai Lietuvos vyskupų konferencijos buvo paskelbti „Dievo gailėstingumo metais“. Ta proga 2011 metų sausio 15 dieną Jo Eminencija kardinolas Audrys Juozas Bačkis per iškilmingas šv. Mišias Vilniaus arkikatedroje bazilikoje pašventino Dievo Gailėstingumo (Gailėstingojo Jėzaus) paveikslą kopijas (paveikslą originalas yra Dievo Gailėstingumo bažnyčioje, Vilniuje). Šios kopijos keliavo per visas

Lietuvos vyskupijas, per kiekvieną bažnyčią. Viena paveikslų kopija buvo paskirta ir užsienio lietuvių bažnyčiomis. Iš kardinolo rankų ją perėmė prelatas E. Putrimas. 2011 metais šis paveikslas keliavo po užsienio lietuvių bažnyčias. Dievo Gailestingumo metų proga prel. E. Putrimas suorganizavo piligriminę kelionę iš Kanados.

FINANSŲ KOMISIJA.

Komisijai vadovauja

Renata Retkutė

Finansų komisija savo veiklą pradėjo 2010 metų rugpjūčio mėnesį. Komisiją sudarė: Renata Retkutė (JK), Artūras Maslauskas (Danija), Bernardas Razgus (Rusija), Miglė Tauragytė-Linga (JAV), Inga Minelgaitė (Islandija / Lietuva) ir Ariana Rastauskaitė (Argentina / Lietuva).

Finansų komisijos paskirtis – koordinuoti PLB finansinius reikalus, kartu su PLB atstovybe administruoti kraštų LB solidarumo įnašą, ieškoti alternatyvių PLB veiklos finansavimo šaltinių bei teikti pasiūlymus dėl PLB finansų konsolidavimo.

1996 metais PLB Fondas atsisakė nuo PLB, tačiau vadovaudamasis tradicija ir toliau kasmet rengdavo kampanijas PLB veiklai paremti. Tačiau 2009 metais PLB Fondo valdyba nusprendė Fondą likviduoti, todėl PLB prarado jo teiktas lėšas. 2009–2011 metais PLB lėšos gautos iš:

- a) institucinių rėmėjų (URM, JAV Lietuvių Fondo ir Australijos Lietuvių fondo),
- b) LB pervestų solidarumo įnašų;

c) privačių asmenų aukų (reneginių).

Lietuvių Fondas (JAV), tradiciškai rėmęs PLB atstovybės veiklą Lietuvoje, 2011 metais jos išlaidymui paskyrė 3000 JAV dolerių. Tai galėjo padengti tik nedidelę dalį atstovybės administravimo išlaidų. Valdyba turėjo rasti būdą, kad PLB finansiškai paremtų visi kraštai, todėl 2011 metais buvo surengta kampanija ir kraštų LB paragintos aktyviau prisidėti, pervesdamos solidarumo įnašą.

Solidarumo įnašo dydžio klausimas buvo aktyviai svarstomas per 2011 metų PLB ir PLJS pirmininkų suvažiavimą, kurio metu buvo nuspręsta dėl bendros įnašo skaičiavimo metodikos sukūrimo būtinumo. Todėl PLB Finansų komisija parengė ir PLB Valdyba patvirtino įnašo skaičiavimo metodiką bei

Solidarumo įnašo dydžio klausimas buvo aktyviai svarstomas per 2011 m. PLB ir PLJS pirmininkų suvažiavimą, kurio metu buvo nuspręsta dėl bendros įnašo skaičiavimo metodikos sukūrimo būtinumo.

PLB Konstitucijos pataisais:

33. PLB lėšas sudaro:

- a) atskirų kraštų Lietuvių Bendruomenių solidarumo įnašai;
- b) aukos, palikimai, dovanos bei kitos pajamos;
- d) kraštų Bendruomenių paskirta parama.

34. Kraštų Lietuvių Bendruomenių solidarumo įnašas nustatomas remiantis dviem kriterijais: bendruomenės dydžiu ir krašto, kuriame veikia Lietuvių Bendruomenė, ekonomine situacija. Bendruomenės dydžio koeficientas yra lygus einamojo PLB Seimo renkamų atstovų skaičiui (n) plus vienas. Kraštų ekonominės situacijos koeficientus (k) pasiūlo PLB Finansų komisija, kartu su metine sąmata patvirtina PLB Valdyba. Solidarumo įnašas krašto Lietuvių Bendruomenei apskaičiuojamas pagal formulę: $S = (n + 1) * k$.

Kraštų ekonominės situacijos koeficientas 2011 metams buvo nustatytas remiantis Tarptautinio darbo biuro paruoštoje ataskaitoje skelbiamu minimaliu mėnesiniu atlyginimu.

PLB Valdyba apsvairstė ir pateikė Finansų komisijai rekomendacijas dėl procedūros kraštams, kurie dėl ekonominės ir geopolitinės situacijos yra priversti pateikti prašymus atleisti nuo solidarumo įnašo mokėjimo ar mokėti mažesni solidarumo įnašą. Tokiu atveju kartu su prašymu Finansų komisijai turi būti pateikta krašto LB praėjusių metų finansinė ataskaita. Ją išnagrinėjusi, Finansų komisija PLB Valdybai pateikia rekomendaciją atleisti kraštą nuo solidarumo įnašo ar sumažinti jo dydį. ■

PLB Valdybos išdo APYSKAITA 2009-01-01-2009-12-31

	JAV doleriai		JAV doleriai
Pajamos (Income)		Išlaidos (Expenses)	
JAV LB aukos (Donations USA)	8,000.00	PLB atstovybės atlyginimai / draudimas (Wages)	4,680.49
Kitos LB aukos (Other Donations)	956.66	PLB atstovybės išlaidos (Expenses)	5,525.39
LF parama atstovybei (LF Grant)	13,930.00	PLB XIII Seimas (Meeting Expense)	5,000.00
PLB XIII Seimui (Registration)	4,970.00	Žurnalo „Pasaulio lietuvis“ spausdinimas,	
Solidarumo mokestis JAV (Dues USA)	473.93	paštas (Publication Expense)	54,371.80
Kiti solidarumo mokesčiai (Dues Other)	2,984.53	Kitos išlaidos (Other Expense)	4,249.02
„Pasaulio lietuvis“ (Subscriptions)	18,774.05		83,826.70
TMID PL (Grant)	6,000.00		
LF parama PL (LF Grant)	2,000.00	Nuostoliai (Net Loss)	21,301.17
Kitos pajamos (Other Income)	4,436.36		
	62,525.53		

PLB Valdybos išdo APYSKAITA 2010-01-01-2010-12-31

	JAV doleriai		JAV doleriai
Pajamos (Income)		Išlaidos (Expenses)	
JAV LB aukos (Donations USA)	9,000.00	PLB atstovybės atlyginimai / draudimas (Wages)	12,738.97
Kitos LB aukos (Other Donations)	455.94	PLB atstovybės išlaidos (Expenses)	1,084.35
LF parama atstovybei (LF Grant)	5,950.00	Pirmininkų suvažiavimas	4,500.00
Pirmininkų suvažiavimas (Registration)	4,640.00	„Pasaulio lietuvis“ spausdinimas,	
Solidarumo mokestis JAV (Dues USA)	1,934.79	paštas (Publication Expense)	37,163.10
Kiti solidarumo mokesčiai (Dues Other)	2,475.38	Kitos išlaidos (Other Expense)	984.07
„Pasaulio lietuvis“ (Subscriptions)	24,138.31		56,470.49
URM PL (Grant)	3,888.48		
LF / „Talka“ parama PL (LF Grant)	3,000.00	Pelnas (Net Income)	358.39
Kitos pajamos (Other Income)	1,345.98		
	56,828.88		

PLB Valdybos išdo APYSKAITA 2011-01-01-2011-12-31

	JAV doleriai		JAV doleriai
Pajamos (Income)		Išlaidos (Expenses)	
PLB aukos 2011 (Donations)	8,802.00	PLB atstovybės atlyginimai / draudimas (Wages)	14,262.85
Kitos LB aukos (Other Donations)	50.00	PLB atstovybės išlaidos (Expenses)	3,144.10
LF parama atstovybei (LF Grant)	5,651.34	Pirmininkų suvažiavimas	4,695.21
Australijos LF parama (Grant)	2,951.38	Žurnalo „Pasaulio lietuvis“ spausdinimas,	
Pirmininkų suvažiavimas,		paštas (Publication Expense)	31,740.79
URM parama (Registration)	5,003.84	Kitos išlaidos (Other Expense)	1,498.92
Solidarumo mokestis JAV (Dues USA)	536.70		55,341.87
Kiti solidarumo mokesčiai (Dues Other)	4,191.07		
LF parama (Grant)	1,100.00	Nuostoliai (Net Loss)	3,825.47
„Pasaulio lietuvis“ (Subscriptions)	17,714.30		
URM PL (Grant)	4,000.00		
LF/ „Talka“ parama PL (LF Grant)	1,500.00		
Kitos pajamos (Other Income)	15.77		
	51,516.40		

Parengė R. Pliura

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS

XIV SEIMO PROGRAMA

2012 m. rugpjūčio 6–10 d. Vilnius

Posėdžiai vyks Lietuvos Respublikos Seimo III rūmų konferencijų salėje

Rugpjūčio 6 d. (pirmadienis)

18.00 val. Šv. Mišios, skirtos užsienio lietuviams
Dievo Gailestingumo šventovė, Dominikonų g. 9

19.00 val. Registracija ir PLB atstovų susipažinimo vakaras

*Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto kavinė,
Universiteto g. 7*

Rugpjūčio 7 d. (antradienis)

9.00–9.15 val. PLB vėliavos pakėlimas
Nepriklausomybės aikštė prie Lietuvos Respublikos Seimo

10.00–11.00 val. Iškilmingas posėdis: invokacija, kraštų lietuvių bendruomenių delegatų pristatymas, svečių sveikinimai

Lietuvos Respublikos Seimo III rūmų konferencijų salė

11.00–11.30 val. Kavos pertrauka

Lietuvos Respublikos Seimo III rūmai

11.30–13.00 val. PLB Seimo prezidiumo, sekretoriato, balsų skaičiavimo, nominacijų ir rezoliucijų komisijų rinkimai. Darbotvarkės pateikimas ir priėmimas

13.00–14.00 val. Pietūs

14.00–15.30 val. PLB Valdybos pirmininkės Reginos Narušienės pranešimas. Kontrolės komisijos protokolas, Garbės teismo pranešimas. PLJS valdybos pirmininko Kęsto Pikūno pranešimas

15.30–16.00 Kavos pertrauka

16.00–17.00 val. Diskusijos. Pranešimų tvirtinimas

Rugpjūčio 8 d. (trečiadienis)

9.00–10.30 val. I posėdis: *Pasaulio Lietuvių Bendruomenės dabartis ir ateitis*

Pranešėjai:

Regina Narušienė (JAV),
Artūras Maslauskas (Danija),
Petras Maksimavičius (Lenkija),
prelatas Edmundas Putrimas (Kanada),
Rūta Avulytė (Portugalija),
Jūratė Caspersen (Šveicarija),
Gintautas Želvys (Rusija)

Pranešimų trukmė iki 15 minučių

10.30–11.00 val. Kavos pertrauka

11.00–12.30 val. Diskusijos

12.30–13.30 val. Pietūs

13.30–14.30 val. II posėdis: *Pasaulio Lietuvių Bendruomenės bendradarbiavimas su Lietuvos Respublikos institucijomis*

Pranešėjai:

Irena Gasperavičiūtė – LR Seimo ir PLB komisijos pirmininkė,
Regina Narušienė – Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos pirmininko pavaduotoja,
Asta Skaigirytė-Liauškienė – užsienio reikalų viceministrė,
dr. Daiva Lukšaitė – Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos Dokumentų ir archyvų skyriaus vedėja,
dr. Ramūnas Kondratas – PLB archyvų darbo grupės narys ▶

14.30–15.00 val. Kavos pertrauka

15.00–16.00 val. Diskusijos

16.00–17.00 val. III posėdis: *Lietuvių emigracija ir jos poveikis Lietuvos valstybės raidai*

Pranešėjai:

Dalia Ambrozaitienė – Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus pavaduotoja,
dr. Daiva Kuzmickaitė – Vytauto Didžiojo universiteto Viešojo administravimo katedros lektorė

Diskusijos

Rugpjūčio 9 d. (ketvirtadienis)

9.00–09.40 val. I posėdis: *Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymas bei „Globalios Lietuvos“ programa*

Pranešėjai:

Regina Narušienė – PLB pirmininkė,
Arvydas Daunoravičius – Užsienio reikalų ministerijos Užsienio reikalų departamento direktorius

09.40–10.30 val. Diskusijos

10.30–11.00 val. Kavos pertrauka

11.00–11.40 val. II posėdis: *Lietuvių švietimas užsienyje*

Pranešėjai:

Jūratė Caspersen – PLB Švietimo komisijos pirmininkė,
Algirdas Vaicekuskas – Seinų lietuvių „Žiburio“ mokyklos direktorius,
Asta Turskienė – Vilniaus lietuvių namų Užsienio lietuvių švietimo centro vedėja

11.40–12.30 val. Diskusijos

12.30–13.30 val. Pietūs

13.30–14.10 val. III posėdis: *PLB finansai*

Pranešėjai:

Regina Narušienė – PLB valdybos pirmininkė,
Renata Retkutė – PLB Finansų komisijos pirmininkė

14.10–15.00 val. Diskusijos

15.00–15.30 val. Kavos pertrauka

15.30–16.00 val. IV posėdis: *„Pasaulio lietuvis“ ir lietuvių žiniasklaida užsienyje*

Pranešėjai:

Aurelija Norienė – PLB įvaizdžio, informacijos sklaidimo ir

„Pasaulio lietuvių“ reikalų komisijos pirmininkė,
Vida Bandis – PLB atstovė Lietuvoje

16.00–16.30 val. Diskusijos

16.30–16.45 val. V posėdis: *Sielovados Lietuvių Bendruomenėse apžvalga*

Pranešėjas:

prel. Edmundas Putrimas – PLB Sielovados reikalų komisijos pirmininkas

16.45–17.00 val. VI posėdis: *PLB atstovybė Lietuvoje*

Pranešėja:

Vida Bandis – PLB atstovė Lietuvoje

17.00–17.30 val. Diskusijos

17.30–17.45 val. Pertrauka

17.45–20.00 val. Maironio gyvenimui ir kūrybai skirta programa

Lietuvos Respublikos Seimo III rūmų konferencijų salė

20.00 val. Vakarienė

Lietuvos Respublikos Seimo III rūmų kavinė

Rugpjūčio 10 d. (penktadienis)

9.00–10.30 val. PLB Konstitucijos pakeitimo projekto pristatymas. Nutarimų ir rezoliucijų priėmimas, balsavimas

10.30–11.00 val. Kavos pertrauka

11.00–12.00 val. Rezoliucijų priėmimo tąsa, balsavimas

12.00–13.00 val. Kandidatų į PLB Valdybą, Kontrolės komisiją ir Garbės teismą pristatymas

13.00–13.30 val. Rinkimai

13.30–14.30 val. Pietūs

14.30–15.00 val. Rinkimų rezultatų paskelbimas

15.00–15.30 val. PLB XIV Seimo apibendrinimas

16.00 val. PLB XIV Seimo uždarymas ir atsisveikinimas

Valdovų rūmai (trumpa ekskursija, JAV lietuvių dovanos „Laisvės varpas“ įteikimas Valdovų rūmams, meninė programa, uždarymas)

15.45 val. išvykstama autobusu nuo Lietuvos Respublikos Seimo III rūmų ■

AIRIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

ALB (angliškai Lithuanian Association in Ireland) buvo įsteigta 2005 metais sausio 26 dieną. Tačiau lietuviška veikla Airijoje prasidėjo šiek tiek anksčiau, nei buvo oficialiai įregistruota bendruomenė. Šiuo metu bendruomenę sudaro 4 skyriai – Dublino, Korko bei Mido (Meath) ir Majo (Mayo) grafysčių. Remiantis Airijos statistikos departamento duomenimis, pagal neseniai vykusį gyventojų surašymą, 2011 metais Airijoje nuolat gyvena 36 683 lietuviai. Tačiau socialinio draudimo numerių statistika rodo, kad Lietuvos piliečiams nuo 2000 metų buvo išduota virš 80 tūkst. socialinio draudimo numerių (angliškai PPS). Dauguma sutinka, kad pastarasis skaičius tiksliau atspindi lietuvių Airijoje skaičių, nes didelė dalis tautiečių tiesiog vengė laiku pildyti gyventojų surašymo anketas. Bendruomenėje daugiau ar mažiau aktyviai veikiančių žmonių kiekis yra nuo 100 iki 200.

ŠVIETIMAS

Šiuo metu Airijoje veikia aštuonios šeštadieninės lituanistinės mokyklos: Dublino „4 Vėjų“, Korko „Bangos“, Karikmakroso „Saulės

zuikučių“, Majo „F. Vaitkaus“, Trimmo „Šaltinėlis“, Kavano „Gintarėlis“, Mulingaro ir Monaghano mokyklos. Didžiausia iš jų – Dublino „4 Vėjų“, kurią lanko apie 200 mokleivių. Iš viso Airijos lituanistinėse mokyklose mokosi virš 500 vaikų.

KULTŪRA

Atskirų lietuvių centrų Airijoje nėra, viskas vyksta arba per bendruomenę, arba žmonės veikia neįsiregistravę ir nesukūrę jokios organizacijos. Turime dvi dramos grupes, tautinių šokių kolektyvą, kelis chorus. Sporto srityje yra susikūrusi lietuvių vadovaujama atskira krepšinio lyga, yra kitų sporto šakų komandų ir sportininkų – futbolo, teniso, lengvosios atletikos ir t.t. Svarbiausi renginiai – kasmetinis (rugsėjo mėn.)

Airijos lietuvių sąskrydis Balinrobe F. Vaitkaus skrydžiui per Atlantą lėktuvu „Lituanica II“ paminėti, valstybinės šventės, mokslo metų pradžios ir baigimo šventės lituanistinėse mokyklose.

ŽINIASKLAIDA

Lietuviška spauda: savaitinis laikraštis „Lietuvis“ (www.lietuvis.ie) ir dvisavaitinis žurnalas „Žingsniai“.

SANTYKIAI SU GYVENAMUOJU KRAŠTU

Bendradarbiaujama daugiausia su savivaldos institucijomis, teikiama parama daugiausia juridiniais ir organizaciniais klausimais, finansinę paramą gauti labai sunku.

RELIGIJA

Kiekvieną sekmadienį lietuviškos mišios yra aukojamos Dubline, Šv. Andriejaus bažnyčioje (St. Andrew's Church), kur įsikūrusi Airijos lietuvių katalikų misija, vadovaujama kunigo-kapelliono Egidijaus Arnašiaus. Jis važinėja ir į kitus Airijos bei Šiaurės Airijos miestus ir miestelius, tariasi su vietos bažnyčių vadovais ir veda lietuviškas šv. Mišias vietinių lietuvių prašymu.

KITA

ALB ypatinga tuo, kad yra labai jauna – tiek savo narių amžiumi, tiek tuo, kad iki 2000-ųjų metų lietuvių čia gyveno vos vienas kitas, o masinė lietuvių migracija į Airiją prasidėjo po 2004 metų, Lietuvai įstojus į ES. Dėl to lietuvių bendruomenė ir įvairūs lietuvių klubai savo veiklai derinti intensyviai naudoja šiuolaikines komunikacijos priemones – elektroninį paštą, internetą, socialinius tinklus. Įvairios lietuvių tradicijos ALB dėl jos jaunumo dar tik formuojasi, veikla dažnai kinta, netgi pačios lietuvių organizacijos ar klubai tai atsiranda, tai pranyksta.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Argentinos lietuvių bendruomenės oficialus pavadinimas – Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos taryba (ALB ALOST). Organizacija buvo įkurta 1956 metais. Šiuo metu ją sudaro penkios draugijos:

lietuvių kultūros ir savišalpos draugija „Nemunas“ iš Beriso (Berisso), įkurta 1909 m.;

„Susivienijimas Lietuvių Argentinoje“ iš Vakarų Lanuso (Lanus Oeste), įkurtas 1914 m.;

„Argentinos Lietuvių Centras“ iš Buenos Airių, įkurtas 1926 m.; lietuvių kultūros, savišalpos katalikiškoji draugija „Mindaugas“ iš Beriso, įkurta 1931 m.;

Lietuvių klubas iš Rosarijo (Rosario), įkurtas 1956 m.

Taip pat veikia lietuvių parapija „Aušros vartai“, įkurta 1942 metais, šiais metais švenčianti 70 metų jubiliejų.

Berise veikia lietuviška radijo laidų valandėlė „Ecos de Lituania“ („Lietuvos aidai“), kuri transliuojama nuo 2003 metų. Eskelyje (Esquel), Čiubuto (Chubut) provincijoje yra lietuviškas muziejus „Olgbrun“.

Kiekvienoje lietuvių draugijoje yra vaikų, jaunimo ir veteranų šokių ansambliai. Argentinoje yra

du lietuvių chorai ir dvylika šokių ansamblių.

Nėra tiksliai žinoma, kada pirmieji lietuviai atvyko į Argentiną, tačiau didžiausias emigracijos srautas prasidėjo XX amžiaus pradžioje ir labai suaktyvėjo nepriklausomos Lietuvos laikais. Po Antrojo pasaulinio karo į Argentiną atvykę lietuviai čia rado jau veikiančias tautines organizacijas, parapijas, įvairius sambūrius. 1949 metais priimta Lietuvių Charta paskatino įkurti visus Argentinos lietuvius subursiančią organizaciją – Argentinos lietuvių bendruomenę.

Statistiniais duomenimis, nuo XX amžiaus pradžios iki 1950 metų į Argentiną atvyko apie 35 000 lietuvių. Šiuo metu Argentinoje gyvena apie 200 000 lietuvių kilmės žmonių.

Šiuo metu kiekvienoje Argentinos lietuvių draugijoje yra 120–200 narių. Aktyviai bendruomenės veikloje dalyvauja beveik 500 narių. ALB ALOST koordinuoja visą lietuvių organizacijų veiklą. Kartu organizuoja Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios minėjimus bei dalyvauja Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios minėjimuose, kuriuos organizuoja LR ambasada Argentinoje.

Kiekviena lietuvių draugija švenčia svarbiausias Lietuvai datas. Reikia pabrėžti, kad kiekvienais metais Lietuvių klubas Rosarijuje ir LR garbės konsulas švenčia Vasario 16-osios minėjimą kartu su Rosarijo savivaldybe. Oficiali ceremonija vyksta prie Argentinos vėliavos paminklo, kur dalyvauja LR ambasadorius ir Rosarijo savivaldybės atstovai. Minėjimai taip pat vyksta Aveljanedoje, lietuvių parapijoje „Aušros vartai“ ir Berise.

Kiekvienais metais draugijose „Argentinos Lietuvių Centras“ ir „Susivienijimas Lietuvių Argentinoje“ organizuojama Joninių šventė, į kurią susirenka apie 200 žmonių. Lietuvių draugija „Mindaugas“ švenčia Lietuvos valstybės valdovo, kunigaikščio Mindaugo vainikavimo karaliumi šventę – Valstybės dieną.

Draugijose taip pat švenčiama Motinos diena, kurios metu vyksta renginiai su lietuvių papročiais, šokių kolektyvų pasirodymais.

Draugija „Susivienijimas Lietuvių Argentinoje“ organizuoja ypatingą Alaus šventę, į kurią susirenka nemažas būrys Argentinos lietuvių.

Gaudamas Amerikos Lietuvių Fondo stipendijas, Argentinos lietuvių jaunimas turi galimybę studijuoti Vasario 16-osios gimnazijoje, Vokietijoje.

Lietuviškos radijo laidų valandėlės „Ecos de Lituania“ siekis – išsaugoti lietuvių Argentinoje ir visoje Pietų Amerikoje, puoselėjant gimtąją kalbą, išlaikant papročius bei tradicijas, perduodant tautosaką, istorijos, geografijos žinias ir t.t. „Ecos de Lituania“ yra vienintelė lietuviška radijo programa visoje Pietų Amerikoje.

SVARBIAUSI ĮVYKIAI 2009-2011 METAIS
2009 m. gruodžio 20 d. Berise vyko I Pietų Amerikos lietuvių šokių